

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye

(Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28)

- 1** ¹De'ò coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Èjaë Jesucristo Maija'quë mamaquë. ²Maija'quë quëacaiquë Isafaspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje: “Yë'ère quëacaiquë du'ru jëjo saosi'i, saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre. ³Airopi i yë'ose'e jutaja'coa. Ne de'huajë'ë, Mai Èjaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë.”
- ⁴Jaje pa'ina, Juan cuene yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësarü ja'rë cuasase'ere jeoni ponëto oco doye pa'iji, mësarü co'aye yo'ose'e saï de'huacaise'e pa'ija'core. ⁵Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'ahua'i i pa'i hue'ñana sani iohua'i co'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi. ⁶Juan caña cato camello nañapi nese'e paji'i. Cui'ne i tëi ca cato ca'nipi nesico paji'i. I aiñe cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i. ⁷Ñeje caquë paire quëaëña: “Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daiji. I jo'yaë në meni zapato joyecaiquëje pa'i yë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë. ⁸Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyore isija'quë api.”

Jesure Doye

(Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22)

- ⁹Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëña. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëna, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure. ¹⁰Do tējina, Jesús tsiayapi tumaquëna, ma'tëmo jaca sacona, ñaëña. Naquëna, Maija'quë joyo ire pana nëca mequëña, su'teje pa'ipi. ¹¹Nëca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña: “Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ëre ai yëyë. Ai sihuaquë pa'iyë, më'ëre.”

Jesure Neñañe

(Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13)

- ¹²Ja maca je'ne'erepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë hue'ñana, pai peo hue'ñana. ¹³Saëña, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña

pa'ina, mënapi co'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapi jaje yo'o tēja maca huiñaohua'ipi dani Jesure necateña.

Jesús Yo'o Huëoye, Galileana

(Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15)

¹⁴Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'o cocare quëaquë Diusu te'te ayere. ¹⁵Ñeje caquë quëapi:

“Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe te'te. Ja'yere pa'iji. Mësaru ja'rë cuasase'e jëoni yeque cuasayena ponëj'ë. Huaso cocare asaj'ë.”

Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye

(Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11)

¹⁶Jesupi Galilea jaira tët'ëpaja'a saina, Simón i yo'jei Andrés cõni hua'i huaterë jëo dëojëna, ñaëña, iti hua'i yo'ecohua'i sëte. ¹⁷Ñani jaohua'ire capi: “Yë'ë ja're daij'ë. Yureta'a paire yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yë'ëpi.”

¹⁸Ca tējina, huaterë jëoni sateña, i ja're.

¹⁹Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajëpi Jacobopi i yo'jei Juanpi cõni yohuëre ñu'ijë huaterëre que'que do'sejëna, ñaëña. ²⁰Ñani iohua'ire soña. Soina, jaohua'ijë pëca ja'quëre jëoni Jesús ja're sateña, i saina çoçaicohua'i ja're cõni yohuëre pa'ina.

Co'a Joyore Hue'equë

(Lc. 4.31-37)

²¹Jëo saiscohua'ipi capernaum daripëna sa ti'ani, du'ru huajë mu'se Judea pai tsi'si huë'ena cacarena, ye'yaëña, Jesupi. ²²Ye'yaquëna, me nesiquëpi de'oyerepa ta'ñerepa ye'yaquë'ni, jaë, cuañequëje pa'irepa ye'yaquë'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyeje yo'oye paji, cuasareña. ²³Cui'ne pai tsi'si huë'ere huati quë'i paquëña.

²⁴Pa'ipi caëña:

“¿Jesús Nazaret daripëpi daiquë me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni? ¿Yëquëre huasi'quë daiquë? Ti cuañequërepa de'oquëni ñahuë, më'ëre.”

²⁵Caquëna, Jesupi huatire caëña:

“Cama'ë pa'ij'ë. Jaëte jëoni etaj'ë.”

²⁶Caquëna, asani hue'hue dahuëje pa'ye ju'iquëte yo'oni cuini etaëña, huati. ²⁷Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quëquë huesëni sa'ñe sëteña:

“¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerepa huajë ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatiohua'ire eto sao tuture paque paji. Jaje paquëni i cuañeñe sehujë etayë?”

²⁸Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa ti'areña.

Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39)

²⁹Ye'ya tējini pai tsi'si huë'ëpi etani Simón cui'ne Andrés huë'ena cacaëña. Jacobo cui'ne Juan cõni cacareña, Jesús ja're. ³⁰Cacarena,

Simón huao suña dahuëre ju'io uico pacoña. Pa'iona, io ju'iñe quëareña, Jesure. ³¹Quëarena, asani dani io jëtëna tseani naë huëouña. Naë huëouna, suña dahuë jëouña. Jëouna, huëni si'aohua'ire aña.

Jai Paire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquëna

(Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41)

³²Na'iquëna, ësë caje huesëquëna, ja daripë si'a ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire Jesús quë'rona dareña. ³³Si'a pai ja daripë acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro quë'rona. ³⁴Tsi'sirena, jai paire jujuquëna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye ju'iñe pa'itoje de'oye jujuña. Cui'ne huati quë'iohua'i pa'ijëna, eto saouña, huatiahua'ire. Huatiahua'ipi tsoe Jesure ñareña. Jesupi huatiahua'i cayete ësequë, cama'pë pa'ijë'ë, cani eto saouña.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore

(Lc. 4.42-44)

³⁵Ja yo'o tëjini pëani çani nea hue'ñarepa huëni saquëña, pai peo hue'ñana Maija'quëni casi' caquë. ³⁶Ja caquëna, Simón cui'ne yecohua'i çoni tuteña. ³⁷Tuni ti'ani ìte careña:

“Si'aohua'i më'ëni co'eyë.”

³⁸Cajëna, Jesupi ìohua'ire caëña:

“Je darina sañu'u. Je darije cui'ne Maija'quë coca quëasi'quë daë'ë.”

³⁹Canì saquëña. Si'a hue'ña Galilea quë'roja'a sai si'a Judea tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëarojaquëña. Cui'ne huatiahua'ire eta saouña.

Jesús Jujucayë, Jaj'u Dahuë Ju'iquëre

(Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16)

⁴⁰Jesús pa'i hue'ñana te'i ju'iquëpi daquëña. Jaj'u dahuë ju'iñe hue'equëpi dani do're ja'runi oi sequëña:

“Më'ëpi yëni ne co'yajë'ë, yë'ëre.”

⁴¹Ju'iquëte oi ñaquë jëtëpi se patoquë caëña:

“Yëyë. Më'ëre jujusi'i.”

⁴²Canì patoquëna, ti ju'iñe peoquëre pare ne co'yaëña, ìte. ⁴³Ne co'yani Jesupi yëhouña, yë'ë ne co'yase'e quëama'ë pa'ijë:

⁴⁴“Yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë, coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëse'ere ñnojë'ë, Moisés cuañequë pa'ise'ere isiquë më'ë si'sire tsoa tosiquë pa'yere ñnoquë. Jaje yo'oquëna, yecohua'i ñajajë caëña. Canì jëjo saouña.”

⁴⁵Ti jujusiquëpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a hue'ña quëaëña. Quëaëna, Jesupi pai daripëa tiñarepa cacaye peouña. Peoquëna, hue'sere pai peo hue'ñare paquëña. Pa'iquëta'are paipi ì quë'rona si'a hue'ña acohua'ipi dateña.

Quë'quë Dahuë Ju'iquère Jujuye
(Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26)

2 ¹Yequë huëñare panirojani tējini, tijupë Capernaum yejana co'i copi. Co'ina, huë're pa'iji asareña, yecohua'i. ²Asani esa tsi'sireña. Si'a huë'e timë huesoña, so'o sa'ro peoyerepa. Jaje tsi'sirena, i cato Maija'quë cocare quëaëña. ³Quëaquëna, cajese'e ëmëohua'ipi ju'iquère hue'ejë dareña. I ju'ïne cato quë'quë dahuë paji'i. ⁴Dani jai pai pa'ijëna, Jesús pa'i huëñana caca ti'äne peoquëna, ña jujani huë'e ëmëje'aja'a coje neni ju'iquère cai saihuëre uina, Jesús nëca huëñana casareña. ⁵Jujucaija'quë api cuasajë yo'oyere ñani Jesús ju'iquère capi:
“Tsihua'ë, më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'ë.”

⁶Jaje caquëna, iti maca ñu'icohua'ipi cuñese'e ye'yacohua'i acohua'ipi asani cuasahuë. ⁷¿Me yo'oquë jaje caquë'ni, iquë? Coa Maija'quëni cue'cuequë caji. Iye yeja acohua'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'huaye peoji. Coa Diosuse'e yo'oye a'ë, ja cato.

⁸Cuasajëna, Jesús i joyopi iohua'i cuasase'e asani caëña:
“¿Me neñu'ju jaje cuasaye'ni, mësarü? ⁹Ique a'ni, ju'iquère ai de'oye ca'ne pa'ye: 'Më'ë co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e a'ë.' Panita'a caye, 'Huëni më'ë cai saihuë ini saijë'ë.’ ¹⁰Jaje pa'ito mësarute iñosi'i, yë'ë Pai Mamaquë iye yeja pa'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'hua tutu paquë pa'yere.”

Jaje cani ju'iquère caëña:

¹¹“Më'ëni cayë, huëjjë'ë. Më çacore ini hue'equë më huë'ena saijë'ë.”

¹²Jare caëna, ju'iquëpi i cai sëohuë ini hue'equë saquëña. Saquëna, ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuareña, mai ña ma'ñere ñañë, cajë.

Jesupi Levíre Soiye
(Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32)

¹³Jesupi sani couña, jaira tëtëpana. Sani couna, si'a pai i quë'rona tsi'sirena, ye'yaëña. ¹⁴Ye'ya tējini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquëpi pa'i do'i sai huë're ñu'ina, Jesupi ñani caëña:

“Yë'ë ja're daijë'ë.”

Caëna, asani i ja're saquëña.

¹⁵Jesupi Leví huë'ena sani ñu'i aina, jai pai pa'i do'i sëcohua'i cui'ne yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne i ye'yacohua'i coní te'le ñu'ijë aëña. ¹⁶Jesupi jaje jaohua'i ja're coní ñu'i aina, ñaquë ñani cuñese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi i ye'yacohua'ire setëña:

“¿Me neni mësarute ye'yaquë pa'i do'i sëcohua'i ja're coní cui'ne co'acohua'i ja're coní ucuquë cui'ne aiquë'ni?”

¹⁷Sejëna, Jesupi asani sehuouña, jaohua'ire:

“Huajëcohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquère co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë. Yë'ë cato de'ocohua'ini soisi'i caquë daiye pahüë. Co'acohua'ini caquë daisiquë a'ë.”

Ai Ma'ñere Cajë Seña
(Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39)

18 Fariseo pa'i ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aima'pë Maija'quëre seña, yecohua'ipi ñani Jesús quë'rona dani seteña:

“¿Me yo'ojë më ye'yacohua'i aima'pë seña pañe'ni, Juan ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i ye'yacohua'ise'e aima'pë seña?”

19 Seña, Jesupi sehuoña:

“¿Hueja aó aija'cohua'ire soisicohua'i je'quë aima'cohua'ini iti hueja posëpi iohua'i ja're con'i pa'ito? Ipi pa'ito aine pa'iji. 20 Jaje pa'iquëta'are hueja posëje pa'ini yequë mu'se sio cuañoni ja macata'a aima'pë seja'cohua'i a'ë.

21 Ai ju'i care huajë capi jaoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'i pa'ito jojajëna, huajë capi quërësió ai ju'i care jerepa jai coje neñe pa'iji.

22 Cui'ne huajë cuiya'i conore ai ca'ni topëna ayama'cohua'i a'ë.

Ayasicohua'i pa'ito huajë cuiya'i conopi o'saquë qui'co joiye pa'iji. Ja maca yureta'a si'aye nejoñe pa'iji, cono cui'ne topëje con'i. Ja do'ire huajë cuiya'i cono ja're huajë ca'ni topëna ayaye pa'iji.”

Jesús Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye
(Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5)

23 Te'e mu'se Jesús huajë mu'se pa'ina, trigo tsoja'a saina, i ye'yacohua'ipi sa tëto saijë tëahuë. 24 Tëajëna, ñani fariseo pa'ipi careña, Jesure:

“Ñajë'ë, jaohua'i yo'oyere huajë mu'se yo'oye peoji, huajëye pa'i mu'sere.”

25 Cajëna, ipi iohua'ire caëña:

“¿Maija'quë toyapë mësarü ñama'cohua'i a'ni? Toyase'e cato caji: Abiatar Maija'quë huë'ere ñacaicohua'i ëjaërepa pa'i maca, Davidpi cui'ne i cocohua'ipi aine peoquëna, ai ëa ju'ijë. 26 David cui'ne i cocohua'i con'i cacani aore Maija'quë ña huë'ñana tëose'ere aë'ë. Iye aó cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'e ai ja'ñe pa'iji. Yecohua'ire ësesese'e paji'i.”

27 Cui'ne jaohua'ire Jesupi caëña:

“Pa'ini caquë Maija'quë huajë mu'se nepi. Pa'ni pa'ipi huajë mu'se do'ire ai yo'ojajë caquë neñe. 28 Yë'ë Pa'i Mamaquë cato huajë mu'se ëjaëpi yo'oyë.”

Jëtë Sëyë Huesësiquë
(Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11)

3 1 Pa'i tsi'si huë'ena Jesupi tijupë cacapi. Cacaëna, jarote jëtë sëyë huesësiquë paji'i. 2 Pa'ina, huajë mu'sere Jesupi jujuquëna, ñañu'u cuasajë cama'pë ñahuë, jujuquëna, sañope ite cañu'u cajë. 3 Ja maca Jesús jëtë sëyësiquëre ñani caëña:

“Huëni nëcani iye maca jopore pana dani nëcajë'ë.”

⁴Jaje se cani yecohua'ire seji'i:

“¿Huajë mu'se ìque yo'oyepi de'loquë'ni? ¿De'oye, pa'nita'a co'ayere yo'oye, pa'ire huasoye, pa'nita'a pa'ire huani jeoñe?”

Jaje caquëna, ti sehuoye pa'reña. ⁵Jaje Jesús seni jujani pëi ìohua'ire ñapi, ì cayere asaye coejëna, ñani. Jaje oi ña jujani ju'iquëre capi:

“Më'ë jëtëre pi'najë'ë.”

Caquëna, pi'napi. Pi'naquëna, ì jëtëpi tsoe de'oco paji'i. ⁶Jare ñani fariseo pai etasichua'ipi Jesure huani jeo ja'ñiere ca de'huajë paë'ë, Herodes pai ja're conì.

Jaira Të'tëpare Jai Pai Pa'iye

⁷Jesupi ì ye'yacohua'i ja're conì saji'i. Saina, jai pai tuteña, Galilea paipi. ⁸Jaiye yo'loquëna, asa ti'ani Judea, Jerusalén, Idumea, Jordán je te'te quë'ro acohua'i, Tiro yeja acohua'i, cui'ne Sidón yeja acohua'i ì quë'rona ñañu'u cajë dateña. ⁹Jaje pa'ina, Jesupi ì ye'yacohua'ire caëña. Yohuë ja'yena dajë'ë, paipi qui'ima'cohua'ini. ¹⁰Iye cato capi jai pa'ire jujuquëna, ñani ju'icohua'ipi ìni patoni co'yañu'u cajë yo'ojëna. ¹¹Cui'ne huatìohua'ipi ìni ñani do're ja'rujë cuijë cahuë:

“Më'ë cato Maija'quë mamaquë a'ë.”

¹²Jaje cajëna, Jesús ai ësepi cama'pë caquë. Jaë api, quëaye coepi.

Jesupi Yë Sahuani Soiye

(Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16)

¹³Ja jeteyo'je ai cutihuëna tumani jaroni ì yë sahua nëosichua'ire soina, dateña. ¹⁴Datena, soipi, si'a jëña cayañoa pa'ìohua'ire tsi'soni sahua nëosichua'ire yë'ë ja're pa'ijajë caquë jaohua'ire mësarute jëjo saosi'i yë'ë coca quëaja'cohua'ire. ¹⁵Cui'ne ju'icohua'ire juju tutu cui'ne huatìohua'ire eto sao tutu isiña. ¹⁶Icohua'i a'ë, doce ì soisichua'i: Simón jare ìni Pedrose hue'yopi. ¹⁷Jacobo cui'ne ì yo'jei Juan, Zebedeo mamajë paë'ë, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje canì cayë mujuë mamajë. ¹⁸Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamaquë Tadeo, Simón paji'i. Jaë cato judío pai de'oye pa'iyere caquë yo'o tsëcapë aquë paji'i. ¹⁹Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquë yehuoja'quëje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquë Caye

(Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23; 12.10)

²⁰Jaje quëa tējini ì ye'yacohua'i ja're huë'ena cacaëña. Cacaëna, tijupë paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesëjëna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'ojë aineque pa'reña. ²¹Jaje pa'ina, ì cajeohua'ipi asani Jesure quërëjañu'u cajë dateña, coa cuepei neni yo'oji, caye pa'ina.

²²Cuañese'e ye'yacohua'ipi Jerusalémpi daisichua'ipi careña:

“Huati ëjaë Beelzebúre hue'equëpi yo'oji. Jaje pa'ina, jaë tutupi co'a joñoare eto saquë yo'oji.”

²³Jaje cajëna, ja maca Jesupi soiña, tiña asajajë caquë quëapi, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë:

“¿Huati ëjaë pani me ija'a co'ye eto saoquë'ni? ²⁴Paipi yeja ëjaëpi huasiquë pani, yecohua'ipi ìni sañope yo'ojëna, uihuaquë coa carajaiñe pa'iji. ²⁵Cui'ne te'le huë'e acohua'ipi uihuajë huasicohua'i pani coa sa'ñe yo'ojë carajaiñe pa'iji. ²⁶Jaje huatipi ija'a sa'ñe uihuaquë pani quëcoye peoji. Jaje yo'oquë pani tsoe carajaisi'quë yo'oye pa'iji.

²⁷Ai tutu quë'i huë'e pa'ito cacaye peoji, ì co'amaña sioñu'u cajë. Ini du'ru huenita'a ì co'amaña jioye pa'iji.

²⁸Nuñerepa cayë, mësarute: si'aye pai co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Cui'ne Maija'quëre co'a coca cayeje sai de'huacaiye pa'iji. ²⁹Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope co'a coca casiquëre cato sai de'huacaiye ti peosipi. Si'anë do'i pasipi.”

³⁰Huatire hue'equë api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne Ì Yo'je Tsi

(Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21)

³¹Jesús pëca ja'co cui'ne ì yo'je tsi conì dani hue'sere pa'ijë Jesure quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë. ³²Jare asani Jesús quë'ro jai pai ñu'lijë asacohua'ipi Jesure careña:

“Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiyë, hue'sepi.”

³³Cajëna, sehuouña:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?”

³⁴Jaje cani ì quë'ro ducohua'ire seña tëjjijani caëña:

“Iñore pa'iyë, ja'coje pa'iohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'iohua'i. ³⁵Si'aye Maija'quë yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë.”

Taquë Yo'ose'eje Pa'ye Quëase'e

(Mt. 13.1-9; Lc. 8.4-8)

4 ¹Tijupë Jesús jaira tètëpapi ye'ya huëouna, jai pai ì quë'rona tsi'si dateña. Jai pairepa tsi'si daijëna, Jesús ña jujani iti maca jaira huahua yona aya mëni ja'ruña, paise'e mejahuëre pa'ijëna. ²Ja maca yureta'a jaiye ye'yaëña, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë.

³“Asajë'ë, iyere, taquë sani tase'ere. ⁴Jaje sani taquëna, yequë capi ma'ana tomepe. Tomeina, pi'api dani peo hue'ña ocue saopi. ⁵Yequë capi quëna yejana tomeo. Tomeni esa mëapi, pe'a yeja do'ire. ⁶Jaje mëacota'are ëjëpi ëo hueapi, tsita mema'coni. ⁷Yequepi tomepe, miu pisi quë'rona. Jaje pa'ina, miu pisipi te'le ai de'oni hue hueapi. Jaje yo'oni quëima'o paco'ë, tase'e. ⁸Yequë capi de'o yejana tomepe. Tomeni mëani jaiye de'oye quëji'i. Iti ca yequë ñëapi quëji'i, treinta ca, yequepi sesenta ca cui'ne yequepi cien ca quëji'i.”

⁹Casi jeteyo'je caëña, jaohua'ire:

“Cajoro hue'ecohua'i pani, asajë'ë.”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni
(Mt. 13.10-17; Lc. 8.9-10)

¹⁰Quëa tējisi jeteyo'je Jesús te'i pëaëña. Pëaëna, ñani i quëno maca i ye'yacohua'li ja're coní pa'icohua'ipi seteña: ¿Iohua'li ñañena coní ique yo'oyere quëaë'ni, jaje? ¹¹Cajëna, ipi sehuouña. Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo te'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaro tiro pa'icohua'ire cato iohua'li ñañe ayepi coní caquë quëaye pa'iji. ¹²Jaohua'ipi ñajëta'a ñañe pajajë caquë. Cui'ne asajëta'a ti jare caji cuasama'cohua'ipi pa'ijajë caquë, cui'ne asani ponëma'pëna iohua'li co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye peojaquë caquë quëayë.”

Taquë Yo'oyeje Pa'ye Quëaye
(Mt. 13.18-23; Lc. 8.11-15)

¹³Caëña, yequeje:

“¿Mësarú iye quëase'e asa ti'añe pa'ñe? ¿Jaje pani me yeque cui'ne pa'ye quëato asa ti'laja'cohua'li a'ni? ¹⁴Maija'quë coca quëaquë api, iti ca tañeje pa'li. Maija'quë coca'ë, iti ca. ¹⁵Ma'ana iti tomesel'eje pa'iohua'li pa'iyë, yecohua'li. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë coca asayë. Asarena, huatipi dani, peo hue'ña iohua'li asase'ere nejoñere quëaji. ¹⁶Quëna yejana tase'eje pa'iohua'li a'ë, yecohua'li. Jaje pa'iohua'ipi ai yëjë asani sihuajë de'huayë, Maija'quë coca. ¹⁷Jaje asacohua'ita'a quëcoma'pë ai yo'oyepi pa'ina, panita'a de'o coca do'ire paipi sañope yo'ojëna, yo'o jujani jeoñere quëaji. ¹⁸Yecohua'ipi miu pisi quë'rona taëna mëañeje pa'iohua'ipi de'o coca asayë. ¹⁹Asacohua'ita'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña pa ëayepi cosoquëna, coa si'a co'amaña yë huesëni yo'ojë Maija'quë cocare nejoñe a'ë. Jaje yo'ocohua'li quëiñeje pa'ye de'oye pa'iyere iño ti'añe peoji. ²⁰Yecohua'ipi de'o coca asani ti de'huacohua'li pa'iyë. Jaohua'ipi jaiye quëiñeje pa'iohua'li pa'iyë, de'o yejaje pa'iohua'li. Yecohua'ipi treinta ca quëise'eje pa'iohua'li pa'iyë. Yecohua'ipi sesenta ca quëise'eje pa'iohua'li pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi cien ca quëise'eje pa'iohua'li pa'iyë.”

Toa Tsëo Pë Yo'oye Ayepi Ye'yaye
(Lc. 8.16-18)

²¹Caëña, cui'ne:

“¿Toa tsëo përe dani mahuë huë'ehuëna nëcocolhua'li a'ni panita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcocolhua'li a'ni? Pani, toa tsëo pë cato si'a hue'ña miaja'coni tiñare pana nëcoye pa'iji. ²²Yahuese'e pa'ise'epi si'aye ti'a ja'ñese'e a'ë cui'ne pai ñama'pë pa'ijajë cajë yo'ose'ere si'aohua'li, asase'le pa'ija'coa. ²³Mësarupi cajoro hue'ecohua'li sëte asa ti'ajë'ë.”

²⁴Caëna, cui'ne:

“De'hua mësarú asase'ere yo'ojë'ë. Mësarú yecohua'ire cuëcueni isiyeje pa'ye mësaruteje Diusupi cuëcueni isija'quë api. Mësaruni jerepa isija'quë

api, iti asacohua'ini. ²⁵Jaje pa'ina, paquëni jerepa isiye pa'iji. Cui'ne peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji.”

Tase'e Mëañe Ayepi Quëaye

²⁶Jesupi capi, cui'ne:

“Maija'quë cuañe te'te cato yejana iti care taëna, iose'e mëañeje pa'ye a'ë.
²⁷Jaje pa'ina, ta tëjisi jeteyo'je sani iti tasiquë caji. Caji tëjini na'iquëna, huëji. Jaje cui'ne mu'seña cui'ne ñamije tëto saiji. Yo'oquëna, tasi ca cato tsatani mëa huëoji. Jaje yo'oquëna, iti tasiquë cato huesëquë pa'iji, io yo'oye.
²⁸Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñë macapi mëaji. Jeteyo'je iti tsa'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti tsa'ñana timë ja'ñe.
²⁹Iti ca ya'ji tëjisi maca iti ca tãasi'i caquë etaquë api. Jaje yo'oyeje pa'ye a'ë, Maija'quë te'te aye.”

Mostaza Ca Ayepi Ye'yaye (Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19)

³⁰Yequeje caëña, Jesús:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, pañita'a iquena çoni caquë quëara'ye iohua'i asa ja'ñe? ³¹Mostaza care yejana tañeje pa'ye a'ë. Ja ca cato si'a soquë ca maña seña maca ai a'ri ca'ë. ³²Jaje pa'iquëta'are tasicopi ai de'osico pani si'a soquë ñëa maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jaje pa'ioipi jai soquë capëa pa'iona, pi'aje iona daijë pëa huajëjë pa'icohua'i a'ë, ja'o hu'ëhuëna.”

³³Jaje Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye iohua'i ñañe ayepi caquë iohua'i a'jiñe asa ti'añeque quëapi. ³⁴Iohua'i ñañe ayepi caquë si'anë quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jaje pa'iquëta'are i ye'yacohua'ise'ere si'aye i quëase'ere jare cayë caquë nuñerepa quëaëña, te'ohua'ire.

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe (Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25)

³⁵Iti mu'se na'iquëna, ire ye'yecohua'ire caëña:

“Je tël'huina jeñu'u.”

³⁶Caëna, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're. Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a çoni sateña. ³⁷Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi ai to'aque yohuëna ocopi timëoña. ³⁸Timëquëna, Jesuta'a sëtipe quë'rore coa ui caquëna, i siopë tëo pacona tëo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sëttoni careña: “Ye'yaquë, mai ne huesëyë.”

³⁹Cajëna, huëni tuture cuañeña. Cui'ne jairare caëña.

“Yo'loma'o pa'ijë'ë.”

Caquëna, tutupi jo'cua jeo nëquëna. Cui'ne jairaje tsina de'huaje pa'io de'oña. ⁴⁰Ja maca jaohua'ire caëña:

“¿Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacaiji, cuasa ma'ñe?”

⁴¹Caquëna, ire ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

“¿Iqueire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuañequë'ni, cui'ne sehuoco?”

Huati Quë'ire Gadara Aquère Quëaye
(Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39)

5 ¹Jaira je të'huina ti'areña, Gadara quë'rona. ²Yohuëpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta hue'ñapi te'ì emë huati quë'ipi sañope daquëña. ³Huati quë'ì cato, ju'icohua'ire ta hue'ñare pa'iquë paquëña, quëna meapi hue'ñu'u cajëta'a hue'ne peoquëpi. ⁴Jëña nëcañoa conì jaiye huetoje ipi naë tëte jëaëña. I jerepa tutu neñe peouña. ⁵Ñami, mu'se ju'isicohua'ire ta hue'ñare ai cutihuëre pa'ì cuiquë quëna pëapi co'ye huai yo'oquë paquëña. ⁶So'opi Jesure ñani huë'huëni Jesús nëca macana ti'ani Jesús mël'ëpi jerepa tutu paquë cani do're ja'ruña.

⁷⁻⁸Do're ja'runa Jesupi caëña, huatire:

“Iye emëre etajë'ë.”

Caquëna, ai tutu caquë sequëña:

“Jesús, Diusu ti ëjaërepa mamaquë ai yo'oyete yë'ëre isima'ë pa'ijë'ë.”

⁹Seina, Jesupi jaëte caëña:

“¿Ique mami a'ni?”

Caquëna, sehuouña:

“Yë'ë mami cato jai paì a'ë.”

¹⁰Canì Jesure ai sequëña:

“Iye huatìohua'ire yequë hue'ñana jëjo saoma'ë, iñore pa'ijajë.”

¹¹Caquëna, ja'yere jai sese dohuë cuti pèrèpèrè aijë pa'ijëna,

¹²Huatìohua'ipi asani setëña:

“Sese quë'rona jëjo saojë'ë. Yëquëre jaohua'ina cacañu'u.”

¹³Careña, de'oji saijë'ë caëna, etani sani sesena cacareña. Cacarena, si'a dos mil sese huë'huëjë jai hua'que të'tëpapi tomejë jairana dutu juteña. ¹⁴Jutena, sesere ñacaicohua'ipi ñani huë'huëni paì daripëna si'aye quëareña, iti yo'ose'e. Quëarena, paipi asani dateña. ¹⁵Jesús pa'ì hue'ñana ti'ani ñajëna, huati quë'ì pa'isiquëpi caña suñasiquëpi de'o cocare caquë ñuquëña. Ñu'ina, ite ñani si'aohua'ì ca'rareña. ¹⁶Ca'rajëna, sese ñacaicohua'ipi Jesús yo'ose'ere quëareña, huati quë'ire yo'ose'e cui'ne sesere yo'ose'e conì. ¹⁷Jaje quëajëna, asani Jesure saijë'ë, iño pa'ima'ë cajë, se huëoreña.

¹⁸Carena, Jesupi yohuëna aya mëni sai huëoquëna, huati quë'ì pa'isiquëpi ai sequëña, Jesure mël'ë ja're conì sani pasi'ì caquë.

¹⁹Caquëna, Jesupi pa'ni sehuouña:

“Mël'ë huë'ena saijë'ë. Sani mël'ë cajeohua'ire quëajë'ë, mël'ë ëjaëpi oi ñani necaise'ere.”

²⁰Caëna, saquëña. Sani si'a jëña daripëa quëa huëouña. Ire Jesús necaise'ere quëaquëna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.

Ju'icopi Jairo Mamaco Jesús Ca'core Patoye
(Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56)

21 Jesupi yohueja'a cui'naepi yequë te'tena je'esi maca jai pai tsi'si dateña. Jaje yo'ojëna, jaira têtëpare pa'ina. 22 Ja maca pai tsi'si hue'ña cuañequëpi Jesús pa'i hue'ñana Jairo hue'equëpi ite ñani do're ja'runi, 23 caëña:

“Yë'ë mamacopi juni huesëco. Sani më'ë jëtëpi pato co'yacajjë'ë.”

24 Seina, Jesupi i ja're coni saquëña. Saina, jai pai cui'ne sateña. Jaje pajjë ite qui'l huesoreña. 25 Jaje jai pai pa'i hue'ñare te'o nomio doce ometëca ju'ico pacoña. Si'anë tsie cajequëna, ai yo'oco pacoña. 26 Iote si'a jujucuhua'i yo'o jujajëna, ai yo'oco pa'lico pacoña. Si'aye io paye juju do'ina sai saosico pacoña. Si'aye ja coñe paëña, iote. Coa ai jerepa ai yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa. 27 Jaje pa'ioipi Jesús cayere cajëna, asani dani jeteyo'jeja'a i ju'i çana patoña. 28 Coa i ju'i çana patoni co'yasico pa'ija'coa'ë, caco. 29 Pato macarepa tsie cajeye jeouña. Ja maca asaöña, tsoe io çapë co'yasico pa'iyë. 30 Jaje yo'osi maca Jesupi asaëña, i tutupi ju'icore jujuse'e. Jaje pa'ina, co'ye ponëni paire ñani caëña:

“¿Nepi yë'ë ju'i çana patore'ni?”

31 Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“Tsoe më'ëpi pai qui'yerepa pa'iyë ñaquëta'a, çnepi patore'ni sequë'ni?”

32 Jaje catoje Jesús cato si'a hue'ña ponëquë ñaëña, nepi patore'ni caquë. 33 Naquëna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani i nëca hue'ñana tani io yo'ose'e nuñerepa quëaöña.

34 Quëacona, Jesús jadore caëña:

“Huau maca yë'ëre cuasase'epi ne co'yahuë. Señaco saijjë'ë. Iye ju'iñe ti ne co'yahuë, më'ëre.”

35 Ja caquëna, yecohua'ipi dateña, pai tsi'si huë'e cuañequë huë'epi. Dani Jairore careña:

“Më'ë mamaco tsoe ju'isico paco'ë. Ye'yaquëre jerepa josa cama'ë pajjë'ë.”

36 Caquëna, Jesupi asasiquëta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huë'e cuañequëre caëña:

“Ca'rama'pë pajjë'ë. Maija'quëpi necaiquë api cuasajjë'ë.”

37 Jesupi saina, Pedro coni Jacobo coni cui'ne Jacobo yo'jei Juan coni sateña. Yecohua'i coni saiye ëseiña. 38 Tsi'si huë'e cuañequë huë'ena t'i'ani ai yo'oye ñaëña, paipi ai cuijë oijëna. 39 Jaje oijëna, huë'e cacani jaohua'ire caëña:

“¿Me neni mësarü ai yo'ojë cajë cui'ne ai oiye'ni? I mamaco ju'limalo paco'ë. Coa çaico.”

40 Caquëna, jaohua'ipi ire soreña. Sojëna, Jesús si'aohua'ire hue'sena eto saouña. Coa pëca ja'quëpi cui'ne pëca ja'copi coni ju'isico pa'i hue'ñana cacareña. 41 Cacani ju'isico jëtëna tseani iote caëña:

“Talita cumi.” Mai coca cato “tsihua'o huëijjë'ë” caye a'ë.

⁴²Jaje ca macarepa doce ometëca pacopi tsihua'o huëni cucoña. Jaje cu'iona, ñani de'loquëre papi yo'oji cuasareña. ⁴³Jaje jujusiquëta'a ai ëseña, yecohua'ire quëaye pajë'ë caquë. Tsihua'ore sani aore aøjë'ë, caëña.

Jesús Pa'iyë, Nazaret Daripëre

(Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30)

6 ¹Jaropi etani i quë'rona co'ña, ire ye'yecohua'li ja're coní. ²Huajë mu'se ti'asi maca pai tsi'si huë'ena ye'ya huëouña. Ye'yaquëna, i paipi ai de'oyerepa ye'yaquë'ni cuasareña. Jaje cuasajë careña:

“¿Jerona iquë jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerera ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne nepi ite pai yo'o ti'a ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni? ³Iquë cato mai ñaquë api, María mamaquë api, huë'ña de'huaquë api, Jacobo, José, Judas cui'ne Simón majayë api, cui'ne i yo'jeohua'ije mai ja're coní pa'iyë, ñnore.”

Jaje cajë i caye asaye coereña. ⁴Jaje cajëna, Jesupi jaohua'ire caëña: “Si'a huë'ña yecohua'li cato Majiaquëre quëacaiquëre yëcuhua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i jeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huë'e acohua'ipi coeyë.”

⁵Jarona airepa pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oye paëña, paipi ite asaye coe do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'li mañase'ere pato co'yaquë a'ri pai mañare jujuña. ⁶Jaje pa'ina, nequë api cuasama'pëna, ñani me yo'ojë jaje pa'iyë'ni cuasaëña. Ja jeteyo'je yeque huë'ñana sani cu'i ye'yarojaquëña.

Jesupi I Ye'yacohua'ire Jëjo Saoye

(Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6)

⁷I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saoja'a tutu isini cayaohua'ise'ere jëjo saouña. ⁸Jëjo saquë cuañeña:

“Sama'pë pa'ijë'ë, ao tupë, curiquëje. Coa topë macase'e sajë'ë. ⁹Cui'ne zapato cui'ne camisa sajë'ë, yeque suña ja'ñe sama'pë.”

¹⁰Cui'ne caëña, jaohua'ire:

“Huë'ena cacasicohua'li pani iti macana pëajë'ë, ja daripë quëa tējini sai macaja'a. ¹¹Cui'ne yequë huë'ñapi mësarute coecohua'li pa'ito, panita'a asaye coecohua'li pa'ito mësaruru quëo ya'o tsa'cuse'ere ti'to toni eta saijë'ë. Jaje yo'ojë ñnoñe pa'iji, iohua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayë, pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'aëna, jaohua'ire ai co'ayerera sañe pa'iji, mësarute ësesicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra jeja paire cato a'ri ja'ye sañe pajili.”

¹²Jaje jëjo saosicohua'ipi huajëye pa'iyena ponëne pa'iji cajë quëareña, paire. ¹³Cui'ne huatiahua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire huilyapapi nejëna, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquë Ju'íñe

(Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9)

¹⁴Ja maca romano pai ëjaë Herodesje asaëña, si'a pai Jesús yo'oye asajëna. Jaje asani Herodespi caëña:

“Juan oco doquëpi huëji'i. Jaje pa'ina, tutu paquë yo'oji.”

¹⁵Yecohua'ipi careña:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi.”

Cui'ne yecohua'ipi careña:

“Tsoe hue'ña Maija'quëre quëacaicohua'i pa'ise'eje pa'i api.”

¹⁶Jare Herodespi asani caëña:

“Jaë cato Juanpi yë'ë cuañeina, siopë tëto tëasiquë api. Jaëpi ju'isiquëpi huëni yo'oji.”

¹⁷Herodes cato Juanre tseani quëna meapi huëni co'acohua'ire co hue'ñana co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nëjo paco'ë. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei nëjore jioni i nëjore nepi. ¹⁸Jaje yo'oquëna, Juanpi caëña, Herodesre:

“Më'ë yo'jei nëjoni jioni paye co'aji.”

¹⁹Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pacoña. Jaje pa'ina, huani jeosi'i cacota'a huani jeoñe ti'añe paña. ²⁰Herodespi ite Juanre nuñerepa de'oquë api caquë ca'raëña. Jaje pa'ina, ipi huani jeoñe ësequëna, paña. I caye si'aye asama'quëta'a Herodes cato i caye yë asaquë paquëña. ²¹Jaje pa'iquëta'are Herodías ti'aoña, io huani jeoñe oise'e. Herodespi ite coasi mu'se ti'aëna, pai ëjaohua'ire, soldado ëjaohua'ire, cui'ne Galilea ëjaohua'ire soini ao ai maca. ²²Herodías mamacopi cacani de'oyerepa pairacona, ñani ai sihuareña, si'aohua'i iti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuaquë caëña, nomi tsjore:

“Më'ë yëyere sejë'ë. Isisi'i, më'ëre.”

²³Cui'ne caëña, care payë. Coa caye pañë. Si'a co'amaña më'ë sese'e isiye pa'iji. Yë'ë cuañeñe jopore paja'a isiniye isiyë, caëña. ²⁴Jaje caëna, asani sani pëca ja'core secoña:

“¿Iquere seja'coa'ni, ite?”

Cacona, iopi caña:

“Sejë'ë, Juan oco doquë siopëre.”

²⁵Jaje quëaona, asani pai ëjaë pa'i hue'ñana sani caña:

“Yurepi Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

²⁶Jare pai ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sëte pañë caye peouña, cui'ne i soisicohua'ije asasi do'ire. ²⁷Ja do'ire jare iti macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan siopë quërejajia'quëre. ²⁸Caëna, soldadopi sani Juanre huani jeoni siopë yëto tëani quëna de'huana ayani dani isiña. Isina, Herodespi nomi tsjona isina, jaopi pëca ja'core isio.

²⁹Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jeoreña.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aña

(Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

³⁰Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, iohua'i yo'ose'ere, cui'ne iohua'i ye'yase'ere.

³¹ Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Daijë'ë. Sani paï peo hueñana pëa huajëñu'u.”

Äo aïneque peoyerepa paï tsi'si jañere asaquë capi. ³² Jaje caëna, saë'ë, yohueja'a ïohua'ise'e paï peo hueñana. ³³ Jaje saijëta'are jai paï ñareña, ï saïye. Jaje ñani Jesupi saiji cani huë'huëjë, ï sai hueñana si'a daripëa pa'icohua'i sateña. Ja ti'ama'në du'ru ti'areña, paipi. ³⁴ Jaje yo'ojëna, Jesupi yohuëpi tumanï paï mañare teaye oi ñaëña, yëi ñama ñacaiquëre peocohua'ije pa'iohua'i mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiye ïohua'ire ye'ya huëouña.

³⁵ Ai na'li huesëquëna, ñani ï ye'yacohua'ipi ïte careña:

“Tsoe na'iji, ïño paï peo hueña'ë. ³⁶ Jëjo saojë'ë, sani paï pa'i hueñana äo maña hueroni aïajjë. ïño cato peoyë, ïohua'ire äoñë.”

³⁷ Cajëna, Jesupi sehuouña ïohua'ire:

“Mësarupi äojë'ë.”

Caquëna, ïohua'ipi careña:

“¿Jaje pa'ito yëquëpi sani veinte mil tëña do'ire papi pan hueroni äoñë?”

³⁸ Cajëna, Jesupi caëña:

“¿Je so pan paye'ni, ïño? Sani ñajë'ë.” Caquëna, careña:

“Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'i.”

³⁹ Cajëna, Jesupi cuañëña, paire. Jaje pa'ito si'aohua'li tayahuëna ja'rujë'ë, caëña. ⁴⁰ Caëna, cien païse'e cui'ne cincuenta paï de'o tsëcapëa ja'rureña. ⁴¹ Ja maca Jesupi cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ïni ma'tëmona ñaquë de'oji caquë Maija'quëre pëpani, panre ï ye'yacohua'ina isïña. Isiquëna, jaohua'ipi paire se isicateña. ⁴² Ja maca si'aohua'li ani sihuacohua'li pateña. ⁴³ Ani tëjisi jeteyo'je ani jujase'ere tsi'soreña, doce do'rohuëa hua'ina cojë. ⁴⁴ Ja pan aisicohua'li cato cinco mil ëmëohua'li pateña.

Oco Da'ca Ëmëje'aja'a Cu'iyë

(Mt. 14.22-27; Jn. 6.16-21)

⁴⁵ Ja jeteyo'je Jesús ï ye'yacohua'ire capi, du'ru saijë'ë, yohueja'a Betsaidana. Yë'ëse'e paire saiyë caquë pëpa tëjini sasi'li, caëña. ⁴⁶ Saiyë, caquë pëpa tëjini ai cutihuëna Maija'quëre casi'li caquë saquëña. ⁴⁷ Nami de'osi maca Jesús te'li yejare pa'ina, yohuë saïsicohua'li cato jaira jopore pateña. ⁴⁸ Jaropi pa'li ï ye'yacohua'li ai yo'ojë co'mejëna, ñaëña, tutupi sañope tutuquëna. Jë'në ñata tome maca Jesupi oco da'ca ëmëje'aja'a nëcaquë saquëña, ï ye'yacohua'li quërona. Coa sa tëto sasi'quë saïyeje pa'ye saquëña. ⁴⁹ Oco da'ca ëmëje'aja'a nëcaquë saina, ñani huati pa'ima'co cuasajë quëquëni cuihuë.

⁵⁰ Si'aohua'li ñani quëquëni cuijëna, ïpi capi, jaohua'ire:

“Ai yo'ojë cama'pë yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

⁵¹ Jaje cani ïohua'li pa'li yohuëna aya mëina, tutupi jeouna, ja maca merepa jaje yo'oque'ni cuasajë ñareña, ï yo'ose'e. ⁵² A'ri maña pan pa'ise'ere jaiye neni paire äose'ere cuasaye pareña, ïohua'li joyo jëa do'ire. Jaje pa'ina, ai cuasareña.

Genesaret Ju'icohua'ire Jujuye
(Mt. 14.34-36)

⁵³Jeni t̄i'areña, Genesaret yejana. J̄arona iohua'ì yohuè s̄ea huahuoreña. ⁵⁴Yohuèpi sa t̄umasi maca Jesu api cajè ñareña. ⁵⁵Ñani ja maca si'a hue'ña cu'ijè ju'icohua'ire da huëoreña, caì saihuère uijèna, Jesús què'rona. ⁵⁶A'ri dari mañana saina, paì daripèana saina, tsio huè'ñana saina, ju'icohua'ire ì sai ma'añana oereña, jujucaijaquè cajè. Jesure ai seteña, mè'è ju'ì cana patoni ju'icohua'ì co'yajajè cajè. Si'aohua'ì ì ju'ì ca patocohua'ì co'yareña.

Paìre Co'aye Neñe
(Mt. 15.1-20)

7 ¹Jesús què'rona Fariseo paì cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ì tsio dateña, Jerusalénpi daisicohua'ìpi. ²Jaje daisicohua'ìpi ñajèna, Jesús ye'yacohua'ìpi jèña tsoama'pè aè'è. Jaje tsoama'cohua'ìpi aijèna, ñani cue'cuehuè, si'si jèñapi aìñè cajè. ³J̄aohua'ì cato ja yè'ta'a aò aìma'nè jèña tsoajè'è. Aipè case'ere yo'ocohua'ì paè'è. ⁴Jaje pa'iohua'ìpi aò huero hue'ñapi co'ini ai jèña tsoacohua'ì pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua'ì pateña, iohua'ì aipè yo'oye, ucu duruhuèa tsoaye, quèna ne'ña tsoaye, caìsi saihuè tsoaye, yo'ocohua'ì pateña.

⁵Jaje yo'ocohua'ìpi fariseo paì cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ìpi seteña, Jesure ñeje:

“¿Me yo'ojè mè'è ye'yacohua'ì jèña tsoajè'è ja yè'ta'a aìma'nè case'e yo'oma'pè, si'si jèñapi aìñè'ni?”

⁶Jaje cajèna, Jesupi capi, j̄aohua'ire:

“Nuñerepa jaje mèsaru coa cacohua'ì pa'ijèna, asaquè co'aji Maija'quère quèacaiquè Isaías ñeje caquè toyapi:

Icuhua'ì cato yè'ère coa yè'opose'e oiyè cayè.

Jaje pa'iquèta'are iohua'ì joñoapi yè'ère oiyè pañè.

⁷Iohua'ì yè'ère señè cajè yo'oye do'ì peoye a'è.

Coa paise'e cuañese'ere ye'yajè yo'o do'ire.

⁸¿Me yo'ojè mèsaru Maija'què cuañese'ere yo'oma'pè yequere coa paì cuañese'ere yo'oye'ni? ¿Ucu duruhuèare tsoaye, quèna ne'ña tsoayere cui'ne jaiye jaje pa'ye yequeje yo'oye'ni?”

⁹Caèña, Jesús yequeje:

“Mèsaru aiohua'ì case'ere yo'oñu'u cajè Maija'què cuañese'ere t̄irona j̄eoni yo'oyè, mèsaru. ¹⁰Moisés cato capi: ‘Mè'è ja'core cui'ne mè ja'quère de'oye oi sañope cama'è pa'ijè'è. Pèca ja'core cui'ne pèca ja'quère sañope co'aye caquère cato huani j̄eone pa'iji.’ ¹¹Jaje case'e pa'iquèta'are mèsaru caye pa'iji: ‘Ja'quère cui'ne ja'core cõcayè pañè. Si'aye yè'è paye Maija'quèna isihuè.’ ¹²Jaje mèsaru cani cayè, ja'core cui'ne ja'quère cõcayè

peoji, cajë. ¹³Jaje mësaruru yo'ojë Maija'quë cuãñese'ere pare jeocoyë, pai case'ere yecohua'ina se ye'yajë. Jaje pa'ye yequeje jaiye yo'oyë, mësaruru."

¹⁴Tijupë Jesús soini capi, paire:

"Asajë'ë, si'a pai. Coa tayo asama'pë de'huajë'ë. ¹⁵Si'aye ëmëje'epi se cacaye cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë. Sa'nahuë joyopi co'aye etaye a'ë, paire co'aye si'si neñe. ¹⁶Cajoro pacohua'i sëte asajë'ë."

¹⁷Jaje casi jeteyo'je paire jëoni huë'ena Jesús cacasi maca i ye'yacohua'ipi ja case'ere quëajë'ë cajë seteña.

¹⁸Sejëna, caëña:

"¿Jaje pa'ito mësarujë asa ti'añe pare? Mësarupi asahuë, si'aye ëmëje'epi cacase'e cato paire co'aye neñe peoji. ¹⁹Ao cato joyona saiye pa'ji. Coa ai ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiji. ²⁰Cui'ne pai joyopi etaye a'ë, co'aye neñe. ²¹Sa'nahuë joyore cayë jaropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, ëmëre yo'oye, paire huani jeoñe, ²²co'amaña ïmañe, yecohua'i co'amañare pa ëaye ñaño, si'aye co'ayere yëye, cosojë yo'oye co'ayena sëo measicohua'i pa'iyë, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñe, yequëna co'a coca ca ma'ñere se quëaye, jerepa pa'i a'ë cuasaye, cui'ne yecohua'i pa'iyere cuasacaima'pë coa josa yo'orojaiñe. ²³Si'aye iye joyo sa'nahuëpi etaji. Japi paire si'si neñe a'ë."

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mt. 15.21-28)

²⁴Jaropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, huë'ena cacani pajje huesëjajë yë'ëre caquë. Yo'ouquëta'are catiye peopi. ²⁵Ja do'ire tsoe Jesu api asaco, huati quë'io pëca ja'copi i quë'róna dani do're ja'rúni sëco'ë, huatire eto saocaijë'ë, yë'ë mamacore pa'icore. ²⁶Jaó cato Sirofenicia paio paco'ë, yequë yeja aco. ²⁷Jaje cacona, Jesupi capi, iote:

"Mamajëpi du'ru aijajë, co'aji, mamajë aïñere sioni jo'ya yaina isiye."

²⁸Caquëna, iopi sehuoña:

"Jaje pa'ijë'ë, Èjaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aicohua'i a'ë, mamajë aijë ne to ne'ña mañaje."

²⁹Cacona, Jesupi caëña:

"De'oyerepa më'ë cayë, tsoe më'ë mamacore huati eta saji'i, señaco saijë'ë, de'oji."

³⁰Caëna, huë'e ti'ani ñacona, cai saihuë uicopi mamaco tsoe huatire peocopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quëre Jujuye

³¹Jesús Tiro yejapi etani Sidón yeja sa tëto sani cui'ne Decápolis daripëaje tëto sani Galilea jaira ti'aëña. ³²Jarote pa'ina, asama'quëpi cui'ne hua'hua coca caquëni dareña. Dani pato co'yacaijë'ë, cajë seteña. ³³Sejëna, Jesupi pai peo te'tena sani moñopi cajorona saquëña. Sa'i copi i moñona tse'seni tsemeñoje papiña. ³⁴Papiquë ma'tëmona ñaquë ai yë'eni caëña:

“¡Efata!” Jaje cani capi, Hui'yoyë'ë.

³⁵Jā maca tsoe cajoro hui'yopi. Jā maca de'oye coca caquë paquëña.

³⁶Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quëama'pë. Jaje caëna, coa jerepa quëareña. ³⁷Quëarena, de'oyerepa yo'oquë'ni cuasajë careña:

“Si'aye de'oye yo'oji. Yo'oquëña, asama'cohua'ijë asacohua'i de'oyë, cama'cohua'ijë cayë.”

Jesupi Cuatro Mil Paire Aõe

(Mt. 15.32-39)

8 ¹Jare jā mu'se jai pai tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aïne peoreña. Peojëna, Jesupi i ye'yacohua'ire soini caëña:

²“Teaye pai mañare ñañë, yë'ë jā're tsoe tres mu'seña aïne peocohua'ipi pa'ijëna. ³Jaje aima'cohua'ini jëjo saouë pa'ito jopo ma'ana dahuëra ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyë.”

⁴Caquëña, i ye'yacohua'ipi careña:

“¿Me ño cato hueroni aõe'ni, pajë peo hue'ña?”

⁵Cajëna, Jesupi sequëña:

“¿Je so pan paye'ni, mësarü?”

Seina, careña:

“Siete pan payë.”

⁶Cajëna, asani paire cuañeña, tayahuëna ja'rujë'ë caquë. Jā maca siete pan ini Maija'quëre de'oji caquë pëpani. Jā jeteyo'je i ye'yacohua'ina huahueni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ⁷Tsiaya hua'ireje pahuë. Pajëna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni huahueni i ye'yacohua'ina isina, se aohuë. ⁸Si'a pai ani sihuacohua'i paë'ë, siete do'rohuëa nëapi, ani jujase'e. ⁹Jā aisicohua'i cato cuatro mil paë'ë. Jā maca Jesupi iohua'ire saiye cani ¹⁰sajli, i ye'yacohua'i jā're çoni yohuëja'a Dalmanuta vejana.

Pai Yo'o Tí'a Ma'ñere Yo'ojë'ë Cajë Señere

(Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56)

¹¹Fariseo paipi dani Jesure sañope careña. Ite neñañu'u cajë seteña, pai yo'o tí'a ma'ñere ma'tëmo ayere ne ñnojë'ë cajë. ¹²Sejëna, ai ëja yë'eni caëña:

“¿Me neñu'ju iye pai jaje seña'ni pai yo'o tí'a ma'ñere yo'o ñnojë'ë cajë? Care payë, mësarute ññoñeje peoji, te'oreje.”

¹³Jaje cani jeoni, cui'naëpi yohuëna aya mëni jaira je te'tena saquëña.

Fariseo Pai Co'ayere Neñe

(Mt. 16.5-12)

¹⁴Pan huanëyeni saë'ë, ai jā'ñe peocohua'i, coa te'e panpë maca sahuë. Jaose'e yohuë paquëña. ¹⁵Pa'ina, Jesupi iohua'ire cuañeña. De'hua ñajë'ë, fariseo pai o'sa cui'ne Herodes pai o'sana ço'me huesëye caquë.

¹⁶Jaje caquëña, i ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

17 Jaje cajëna, Jesupi asani caëña, jaohua'ire:

“Me yo'ojë pan peoyë, cayë'ni? ¿Ja yë'ta'a huesëjë jaje cayë? ¿Ai jëa joyore hue'eye, mësarü? 18 ¿Cui'ne ti ñama'pë pa'iye, cui'ne asama'pë pa'iye, mësarü cajoropi? ¿Yë'ë ja'rë jaiye pan nese'e cuasaye pañe? 19 Mësarupi ñasicohua'ita'a cinco panpi cinco mil paire aose'le: ¿ajöña, cui'ne je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi sehuoreña:

“Doce do'rohuëa nëapi.”

20 “¿Cui'ne cuatro mil paire siete pan pa'ise'epi aoto je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Siete do'rohuëa nëapi.” 21 Jaje cajëna, ipi caëña:

“¿Ja yë'ta'a jaje ñasicohua'ita'a cui'ne huesëcuhua'i pa'ijë jaje cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quëre Jujuye

22 Ja jeteyo'je Betsaidana ti'areña. Ti'asi maca Jesús quë'rona dareña, ñama'quëni jujucaijë'ë cajë. 23 Jaje cajëna, asani ñama'quë jëtëna tseani cajiquë pa'i daripëpi hue'sena etouña. Copi ñaco çana neni ina patoquë, sequëña, ¡De'hue ña cuãñoquë! 24 Caquëna, ñama'quëpi caëña:

“Ñañë, paire. Ñaquëta'are soquë ñëaje pa'yepi cu'iji.”

25 Jaje caquëna, Jesupi tijupë ñaco çana patoquëna, yureta'a de'oyerepa ñaquë ponëni co'yasiquë paquëña. 26 Ja maca Jesús huë'ena ite jëjo saokuë caëña:

“Pa'i daripë cacama'ë cui'ne yecohua'ireje quëama'ë pa'ijë'ë.”

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21)

27 Ja jeteyo'je Jesús cui'ne i ye'yacohua'i çoni Cesarea cui'ne Filipino yeja pa'i a'ri darina sateña. Saijëna, ma'ana Jesupi sequëña, i ye'yacohua'ire:

“¿Iqueipi yë'ëre cayë'ni, pa'i?”

28 Caquëna, iohua'ipi careña:

“Yecohua'ipi më'ëre cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë api cayë.”

29 Ja maca ipi sequëña, iohua'ire: “¿Mësaruta'a iqueipi cayë'ni, yë'ëre?”

Caquëna, Pedropi caëña:

“Më'ë cato huasoquë Cristore pa'ë.”

30 Jaje caëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë.”

Jesupi I Ju'ñere Quëaye

(Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27)

31 Ja maca ye'ya huëoni ye'yaquë caëña. Pa'i Mamaquë yë'ë ai yo'oye pa'iji. Aiohua'ipi yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Pa'i ëjaohua'ijë coeja'cohua'i a'ë. Cui'ne cuãnese'le ye'yacohua'ijë yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë yë'ëre

huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëjja'quë a'ë. ³²Iye tiñarepa quëaëña. Quëaquëna, Pedro ite tirona sani caëña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'ë pa'ijj'ë, ca huëoëña. ³³Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni i ye'yacohua'ire ñaëña. Ñani Pedroro tutu caëña:

“Huati ëjaë saijj'ë. Ìño pa'ima'ë. Më'ë cato Diusu cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayere cuasaquë a'ë.”

³⁴Jaja maca Jesús i ye'yacohua'ire cui'ne paire soini caëña:

“Yë'ëni tuñu'u cani co'ye de'oye pa'iyere huanëyej'ë. Jaje yo'oni më'ëre queja'core hue'oni tuij'ë, yë'ëre. ³⁵Jaje pa'ina, i pa'iyë jëasi'i caquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire cui'ne yë'ë coca do'ire i pa'iyë nejosiquëpi pa'iyë t'ajaj'quë api. ³⁶¿Jaje pa'ina, iquere cocaiquë'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña t'asicohua'ipi iohua'i joyore coa nejoto? ³⁷Joyore nejosiquë pani yecore t'añe peoji. ³⁸Yë'ëni cui'ne yë'ë cocare huajëya'ye quëama'quëpi cajë paini ca'rajë pasicohua'ire, yë'ë Pai Mamaquëpi cui'ne huajëya'ye quëama'quëpi caquë coejaj'quë a'ë, yë'ë jaj'quë de'o tuture papi cui'ne i huiñaohua'i ja're dai maca.”

9 ¹Cui'ne Jesús ca'quëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësaruru acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ma'tëmo t'ëte ñama'pë pani.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e

(Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36)

²Seis mu'seña tëto saisi maca Jesupi Pedroro, Jacobore cui'ne Juanre sai saëña, ai cutihuëna. Jaronu i ju'i ca cui'ne i tsia tiñe pa'i ponëña.

³Miacorepa iye yeja caña joja t'añe peoji, jare coa sësë pe, poja'iyëje poja'ico ponëña, i ju'i ca ye'hue pa'ioyepa. ⁴Jaja maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús ja're nëcajë cocare cajëna.

⁵Jaja maca Pedropi Jesure caëña:

“Ye'yaquë, ¿de'oyerepa ñño pa'iyë'ni, mai? Toaso a'ri huë'ña neñu'u. Më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e neñu'u.”

⁶Jaje Pedro cani ti cuasama'ë capi, tsoe quëquë huesë sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quëquë huesësicohua'i pateña. ⁷Jaja maca ma'tëmopi sirio iohua'i quë'rona nëca mequëna, asajëna, yë'ose'e piñina:

“Iquë cato yë'ë mamaquë api. Ìni ai sihuaquë pa'iyë. I cayere asajj'ë.”

⁸Jaja jeteyol'je coa Jesuse'e t'ë'i paquëña.

⁹Ai cutihuëpi cajequë Jesús i ye'yacohua'ire caëña, yecohua'ire mësaruru ñase'e quëama'pë, yë'ë ju'isiquëpi huëisi maca quëajj'ë, caëña. ¹⁰Jaje caëna, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. Jaje pajë coa sa'ñe setëña, iquere caë'ni, ju'isiquëpi huëisi maca quëajj'ë caquë. ¹¹Jaje pa'ina, Jesure setëña:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, caye'ni?”

¹²Cajëna, ipi sehuouña:

“Nuñerepa du'ru daijaj'quë api. Dani si'aye ne de'huajaj'quë api. Cui'ne ¿me caquë'ni, toyase'e yë'ë Pai Mamaquë aye? Ai yo'ojaj'quë api. Cui'ne

paije ite coeja'cohua'i a'ë, caji. ¹³Jaje pa'liquëta'are yë'ë cayë tsoe Elías daji'i. Ini pai iohua'i yëyeje yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye."

Huatire Jesús Etose'e
(Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43)

¹⁴Jeteyo'je co'ireña, i ye'yacohua'i pa'li hue'ñana. Dani jai pai pa'ijëna, ñareña. Ñajëna, cui'ne i ye'yacohua'i ja're coni sañope cajë pateña, cuañese'e ye'yacohua'ipi. ¹⁵Jaje cacohua'ipi Jesure ñani se jëoni huë'huëni pëpareña, de'ouquëre pa'ni cuasajë.

¹⁶Ja maca Jesupi iohua'ire sequeña:

"¿Iquere sa'ñe yo'ojë care'ni, jaohua'i ja're?"

¹⁷Seina, iohua'i ja're pa'isiquëpi sehuouña:

"Ye'yaquë yë'ëpi dahuë, huati quë'ini, yë'ë mamaquëre cama'quëni më'ëni ña cuañosi'i caquë. ¹⁸Huatipi ite de'oye pa'ina, ne taoquë yo'oji. Yo'ouquëna, siri yë'opoja'a mëaquë cui'ne cuji qui'coquë yo'oji. Jaje yo'ouquë tutu peoquë de'o huesëji. Më'ë ye'yacohua'ire eto saocaijë'ë, caquë seni jujahuë, ne ti'añe peojëna."

¹⁹Caquëna, Jesupi caëña:

"iMaija'quëpi necaiquë api cuasama'cohua'i! ¿Mësaru ja're yë'ë tsoe aquëpi pa'iyë? ¿Je ja'ye tsoerepa mësarute quëcoquë coçai pa'ija'quë a'ni, jaje huesëto? Dajë'ë, tsihua'ëre." ²⁰Caëna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuë nequëna, sa tani tearojani siri yë'opoja'a etoquë yo'ouña.

²¹Jaje yo'ouquëna, ñani Jesús caëña, pëca ja'quëre:

"¿Je ja'ye tsoe jaje yo'ouquë pa'iquë'ni?"

Caquëna, pëca ja'quëpi caëña:

"Tsihua'ë pa'inë aquë api. ²²Yequere toana, tsiayana huani jëosi'i, caquë yo'ouquë api, jaiye. Jaje pa'ina, më'ëpi yëquëre oi coçaijë'ë, de'hue."

²³Caquëna, Jesupi caëña:

"Më'ëpi neñe pa'iji, cuasaquë pa'ito neñe pa'iji, si'aye."

²⁴Caquëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi cuiña:

"Neñe pa'iji, cuasayë. Coçaijë'ë, ai jerepa jaje cuasa ja'ñere."

²⁵Ai jerepa jai pai tsi'si daijëna, ñani huatire caëña:

"Huati asama'quë cui'ne cama'quë, yë'ëpi më'ëre cayë, etajë'ë. Iquë tsihua'ëre jëoni sani cui'naëni cacaye pajë'ë."

²⁶Caquëna, huatipi cuini yequë hue'hue dahuë se ne couña. Neni ju'ise'eje pa'ire jëoni saquëna. Jare ñani yecohua'i ju'isiquë pa'iji, careña.

²⁷Jaje cajëna, Jesupi ite jëtëna tseani naë huëo nëcouña.

²⁸Ja maca Jesús huë'ena cacaëna, i ye'yacohua'ipi setëña:

"¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?"

²⁹Cajëna, Jesupi caëña:

"Ñeje pa'i huatire cato coa aima'pë cui'ne Maija'quëre señepi eto saoye pa'iji."

Tijupë Jesús Capi, Ì Ju'íñe Ayere

(Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45)

³⁰Jaropi saijë Galileaja'a tëto sateña. Paije huesëjëna, sasi'i cuasaëña, Jesús. ³¹Jà mu'se cato Jesús ì ye'yacohua'ini quëaquë cuquëña. Yë'ë Pai Mamaquë cato tseä cuãñosiquë pa'ija'quë a'ë. Jãohua'ipi huani jëoja'cohua'i a'ë caëña. Cui'ne caëña, toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi huëija'quë a'ë. ³²Jaje quëaquëna, ì ye'yacohua'i asa tì'añe pareña. Pajëta'a seni asaye pareña, ca'rajë.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48)

³³Capernaum daripëna tì'ani huë'ere pa'i maca Jesupi sequëña:

“¿Iquere mësarü ma'a daini sa'ñe yo'ojë care'ni?”

³⁴Caquëna, sehuoma'pë pateña. Nepi jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni, cajë sa'ñe yo'ojë casicohua'ipi ma'a dai maca. ³⁵Pajëna, ja'runi ñu'i doce ì ye'yacohua'ire caëña:

“Si'aohua'ire tëto saisiquë pasi'i, cani si'aye yecohua'ire necaiquë jo'yaë pa'iye pa'iji.”

³⁶Jaje ca tējini tsihua'ëre jopore pana nëconi, su'cuani caëña, jãohua'ire:

³⁷“Yë'ëje pa'ire cuasajë tsihua'ëre de'oye yo'ocaini yë'ëni yo'oye pa'iji.

Yë'ëre de'oye yo'oque cato yë'ëse'ere de'oye yo'oye peoji, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëreje de'oye yo'ocaiye pa'iji.”

Maire Sañope Yo'oma'quë Pani Maire Cõcaiquë Api

(Mt. 10.42; Lc. 9.49-50)

³⁸Jà maca Juanpi caëña:

“Ye'yaquë, yëquë ñahuë, më'ë mamipi caquë huatire eto saoquëre. Ñani yo'oma'ë cajë ësehuë, mai ja're conì cu'ima'quëpi yo'oquëna.”

³⁹Caquëna, Jesupi caëña:

“Ësema'pë pa'ijë'ë, yë'ë mamipi cajë pai yo'o tì'a ma'ñe yo'ocohua'ire. Jãohua'i cato yë'ëre sañope cama'cohua'i a'ë. ⁴⁰Maire sañope yo'oma'quë cato mai tē'tere pa'iji. ⁴¹Mësaruni yecohua'ipi yë'ë do'ipi cajë oco mañare ocuacohua'i pani de'huacaisi co'amaña paja'cohua'i a'ë, mësarü Cristo acohua'ini de'oye yo'osi do'ire.

Co'aye Yo'oyena Tãine

(Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2)

⁴²Tayo yo'oyena ne taoquëre cato, quëna pëpi ñaje tēcana sëani jai tsiayana jëo dëo'ñe pa'i api, a'ricohua'ipi yë'ëre cuasacohua'ire co'a de'huaquëre. ⁴³Jaje pa'ina, cayë më'ë jëtëpi tayo yo'oyena saco pa'ito tëto tējajë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i huë'ñana peo tupëpi cacato toa yejana saiye peoye, ⁴⁴pecoje ju'ima'tona

cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁵Më'ë nëcayopi tayo yo'oyena sacco pa'ito tēto tējajë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya nëcañoa hue'equëpi toa yejana saito. ⁴⁶Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁷Panita'a më'ë ñacoapi tayo yo'oyena sacco pa'ito dutani jecojë'ë. Ai jerepa de'oji, Diusu cuaeñe te'tena te'le ñacoa hue'equëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya ñacoa hue'equëpi toa yejana saito. ⁴⁸Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁹Si'ahua'i toapi ne de'huasichua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne si'aye Maija'quë coa isiye cato asipi, ne de'huase'e pasipi. ⁵⁰Asipi io sēñere carajaisico pani co'aji, hua'i saraye. Jaje pa'ina, cayë: Mësaruru sai ja'ñere ne huesoma'pë pa'ijë'ë, pai ja're sañope yo'oma'pë jo'cua de'oye pa'ijë'ë."

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jecoye Ayere

(Mt. 19.1-12; Lc. 16.18)

10 ¹Ye'ya tējini Capernaum sani Jordán ña oca te'tena saquëña, Judea yejana. Jaron a jai pai tsi'sireña, i pa'i hue'ñana. Tsi'sireña, ye'yaëña, i ye'yaye sēte. ²Fariseo paipi neñañu'u cajë seteña, ñeje:

"¿Nějore jēoñe deoquë?"

³Cajëna, ipi sehuoña:

"¿Moisés me cuaeñe'ni, mësarute?"

⁴Caquëna, careña:

"Moiséspi cuaeñepi pai ëjaëpi nëjore jecoco toya ja'o necaquëna, jecoye pa'iji."

⁵Cajëna, Jesupi caëña:

"Ja cato Moisés cuaeñepi mësaruru joyopi de'oye cuasama' do'ire. ⁶Ja'a Maija'quë si'aye yeja pa'iyē de'hua maca ëmëre cui'ne nomiore de'huapi.

⁷Ja do'ire huejani pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jēoni nëjona tsioni pa'iyē pa'iji. ⁸Ja maca caya hua'i pa'iyē pañë. Coa te'ijē pa'iohua'i pa'iyë.

⁹Ja do'ire nëjore jēoñe co'aji, Maija'quë de'oye ñacai tsiose'ere."

¹⁰Huë'ena co'isi maca i ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare sēni coreña, nuñerepa asañu'u cajë. ¹¹Cajëna, Jesupi caëña:

"Nějore jēoconi yecore huejaquë pani yeconi nomiore yo'oji, co'aye nëjore paquëta'a. ¹²Nomiopi ëjere jecococopi yequëre huejaco pani ëmëre yo'oco, ëjere pacota'a, jaoje co'aye yo'oco."

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaie

(Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17)

¹³Jesús quë'rona tsire dareña, ipi papicaija'quë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë Jesús quë'ro cajë ësereña. ¹⁴Jaje ësejëna, Jesupi ñani pëi caëña, jaohua'ire:

"Coa ñajë'ë, tsire iohua'ise'e daijajë, ësema'pë. Ma'tëmo cato jaohua'ijē pa'iohua'i tsecoa. ¹⁵Nuñerepa cayë, mësarute. Maija'quë cuaeñe te'te cacaye peoji, tsijē pa'iohua'i pa'iyē pani."

¹⁶Cani tsire su'cuani siopëna jëñapi patoquë de'oye pa'ijë'ë, cacaquëña.

Posèpi Jaiye Co'amaña Paquèpi Jesure Case'e

(Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30)

17 Jaje yo'o tējini Jesús saina, te'i huè'huè tōme dani do're ja'runi caēña:
 “De'lo ye'yaquè, ¿me neja'què a'ni, ti pa'iyere tì'asi'i cani?”

18 Caquèna, Jesupi caēña:

“¿Me yo'oquè yè'ère de'oquè caquè'ni? Peoji, de'oquè. Coa Maija'quèse'e de'oquè pa'iji. 19 Maija'què cuañese'e mè'èpi asayè, paire huani jeoma'è pa'ijè'è. Yequè paconi yo'oma'è pa'ijè'è. Co'amaña ñama'è pa'ijè'è. Cosoma'è pa'ijè'è, yecohua'ire. Mè'è ja'quère cui'ne mè'è ja'core de'oye oi necaijè'è, co'aye cama'è.”

20 Caquèna, Jesure ipi caēña:

“Ye'yaquè, yè'è cato tsihua'è pa'inèna, iye cuañese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuohuè.”

21 Caquèna, Jesupi ite oi ñani caēña:

“Ja yè'ta'a te'lo carapi. Sani si'aye mè'è co'amaña isijè'è. Isini ja curire peocohua'ina coa isijè'è. Jaje yo'oni ma'tèmona jaiye paja'què, isi tējini daijè'è, yè'è ja're conì.”

22 Jaje caquèna, posèpi oi saquèña, jaiye co'amaña paquè sète.

23 Saquèna, Jesús ñani ite ye'yacohua'ire caēña:

“Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tèmo ma'a cacaye ai jèaji.”

24 Caquèna, ite ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajèna, Jesupi ca
 coña:

“Huau dohuè, curiquèpi si'aye tì'añè cuasacohua'i ma'tèmo ma'a cacaye peoji. 25 Tì'añè paji, camellore miu ñaca cojeja'a jua etojaiñe. Jaje pa'ina, jaiye co'amaña paquère cato ai jerepa jèaji.”

26 Jaje caquèna, asani ai cuasa co'me huesèsicohua'i pa'ijè seteña:

“Jaje pa'ito ¿nepi huaso cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

27 Sejèna, Jesupi jaohua'ire ñani caēña:

“Pai cato ne tì'añè peoji. Jaje pa'iquèta'are Maija'què cato ne tì'añè pa'iji. Maija'quère cato si'aye ne tì'añese'e pa'iji.”

28 Caquèna, Pedropi caēña:

“Èjaè, yèquè co'amaña si'aye jeoni mè'ère tuè'è.”

29 Cajèna, Jesupi caēña:

“Nuñerepa cayè, mèsarute. Huè'ere, a'yèohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quère, ja'core, nējore, mamajère, yejaña yè'è do'ire cui'ne huaso coca do'ire jeosicohua'i pani, 30 iye yejana cien jerepa paja'cohua'i, huè'e, a'yèohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajère, yejaña paja'cohua'i a'è, cui'ne yecohua'ipi josa yo'oye cui'ne ma'tèmona ti pa'iyere tì'aja'cohua'i a'è. 31 Jaje pa'iquèta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija'cohua'i a'è, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'è.”

Jesupi i Ju'i Ja'ñere Quëaye
(Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34)

³²Jesupi du'ru saina, i ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalénna tumaquëna. Sajjéta'a merepa yo'oye pa'ija'coa'ni cuasajë quëquë huesësicohua'ipi saë'ë. Sajjëna, ja maca Jesupi ïohua'ise'ere soini ïte yo'o ja'ñere, ³³ñeje caëña:

“Nañë, mai Jerusalénna saiye. Jaronã Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina tseani isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi yequë paina se isija'cohua'i a'ë, huani jëoja'quëre. ³⁴Isirena, jaohua'ipi yë'ëre cue'cuejë copi tse'seja'cohua'i a'ë. Jeteyo'je yë'ëre huani jëoja'cohua'i a'ë. Huani jëorena, toaso mu'seña tasiquëpi huajëquë huëija'quë a'ë, yë'ë.”

Jacobo Cui'ne Juan Sëse'e
(Mt. 20.20-28)

³⁵Ja maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús quëno macana dani seteña:

“Ye'yaquë, yëquëre necaijë'ë.”

³⁶Cajëna caëña:

“¿Iquere necaiye'ni?”

³⁷Caquëna, jaohua'ipi careña:

“Më'ë cuañe te'te de'o hue'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca yëquëre më'ë ëja te'tena te'ire cui'ne më'ë ari te'tena te'ire ñojë'ë.”

³⁸Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarhu huesëjë coa señë. ¿De'hue mësarhu yë'ë sëje cono ucu tija'ne panita'a de'hue mësarhu yë'ë do cuañoneje pa'ye pa'ito tëto sani tija'ne? Yë'ë cato ai yo'oja'quë a'ë.”

³⁹Caquëna, sehuoreña, ïte:

“Yëquëje yo'o tija'cohua'i a'ë.”

Cajëna, Jesús jaohua'ire caëña:

“Jaje pa'ire paji. Yë'ë ai yo'ose'ëje mësarujë ai yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë do cuañose'ëje pa'ye mësarujë do cuañoja'cohua'i a'ë. ⁴⁰Yë'ë ëja të'huina cui'ne yë'ë ari të'huina ñu'ñe isiye peoji. Ja cato Maija'quëpi isi ja'ne a'ë, i caquë ne de'huasicohua'ina.”

⁴¹Jare asani diez, i ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sañope pëti huëoreña. ⁴²Jaje sa'ne pëijëna, Jesupi jaohua'ire soini caëña:

“Iye yeja cuañe ëjaohua'i cato si'aye ëjaohua'irepa de'ocohua'i a'ë. Cui'ne ïohua'i meñe acohua'ipi ëjaohua'ire pa'ë, cuasajë ïohua'ini ca'rajëna, pa'icohua'i a'ë. ⁴³Mësarhu cato yeque yo'oye pa'iji. Pai ëjaë pasi'i, cani yecohua'ini necaiquëpi pa'iyë pa'iji. ⁴⁴Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'i cani si'aohua'ire necaiquëpi jo'yaë pa'ijë'ë. ⁴⁵Yë'ë Pai Mamaquë daima'ë paë'ë, paipi necaijajë caquë. Yë'ëpi paini necasi'i caquë daë'ë. Yë'ë ju'i do'ipi si'aohua'ire huasoyere caquë daë'ë.”

Bartimeore Ñama'quère Jujuse'e*(Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43)*

46 Jericó daripëna tì'asichohua'ipi ìti daripëpi etareña, Jesús cui'ne ì ye'yacohua'ì cui'ne jai paì conì. Jaro eta hue'ñare Bartimeo ñama'quëpi da saicohua'ini curiquè sei ñuquëña, Timeo mamaquëpi. 47 Ñu'iquëpi Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:

“¡Jesús David mamaquë, yë'ë macare cocajjè'è! ¡Ai yo'oyè!”

48 Caquëna, paipi pëijjè ìte careña:

“Cama'è pa'ijjè'è.”

Cajëna, ai jerepa tutu ca couña:

“¡David mamaquë yë'ère oi necajjè'è! ¡Ai yo'oyè!”

49 Caquëna, asani Jesupi caëña:

“Dajjè'è cajjè'è, ìte.”

Caëna, ñama'quère careña:

“Ai pequë maca huëni saijjè'è, ì què'rona. Mè'ère soiji, ipi.”

50 Carena, esa ì èmèje'e ju'icore se dutani Jesús què'rona saquëña, tsoe nëiñe peoyerepa. 51 Jesús què'rona saquëna, caëña, ìte:

“¿Me necaiyete yëquë'ni, mè'è?”

Caquëna, ñama'quëpi caëña, ìte:

“Èjaë, yë'è de'oye ñañere yëyë.”

52 Caquëna, Jesupi ìte caëña:

“De'oji, de'hue jujuquë api cuasato jujucasi'i, mè'ère.”

Ca macarepa sètani ñaëña. Nani Jesús ja're saquëña.

Jesús Jerusalén Cacase'e*(Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)*

11 1 Jerusalén ja'ye macana tì'ani Olivos cutihuë jè'ñerepa daripëa Betfagé cui'ne Betania daripëare pa'ì Jesupi cayaohua'ire ì ye'yacohua'ire jëjo saouña.

2 Ñeje caquë:

“Je te'te a'ri daripëna sani tì'a maca mësaru ñaja'cohua'ì a'è, burro posëre papi paireje hue'ema'quëni, sëasiquëni. Nëina, joyeni dajjè'è. 3 ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'ì pa'ito cajjè'è: ‘Èjaëpi cusi'ì caquëna, sayë. Cuni tējini jëo daija'cohua'ì a'è,’ cajjè'è.”

4 Caëna, sani burrore tì'areña, ma'are sëasiquëpi hue'sere nëina, caca sa'ro yë'quë macare. Nani ìte joyereña.

5 Joyejëna, ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“¿Me neja'quëni burrore saye'ni?”

6 Cajëna, Jesús case'ejë careña. Cajëna, de'oji. Sajjè'è, careña. 7 Carena, Jesús què'rona burrore dareña. Dani ìohua'ì cañapi burro jetena

jajereña. ⁸Mëni ja'runa jai pa'i iohua'i cañapi, i sai ma'ana jaje oereña. Yecohua'ipi jaiye ja'o tēteni da oereña, i sai ma'ana.

⁹Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi sihuajë cuireña:

“De'loquērepa daiji, Maija'quë jëjo daoquë. ¹⁰I cuañe maca jerepa de'oye pasio. Mai ñecuë David maca cuañe maca pa'ise'eje Maija'quë ai de'oji.”

¹¹Jerusalēna cacani Maija'quë huë'ena sani cacani si'a huë'e ñani na'i huesëquēna, Betania quë'rona i doce ye'yacohua'i ja're conu saquēna.

Jesupi Higuera Soquë Yëre Pui Case'e

(Mt. 21.18-19)

¹²Ñatasi mu'se Betaniapi saijëna, Jesure ai ëaëña. ¹³Ai ëaquēna, so'opi señaquë, higuera soquë yëpi ja'o quëi ñëpi nëcaona. Nëcaona, iti ca pa'ima'quë caquë saquēna. Sani ñaquēna, coa ja'ose'e paquēna, iti quëima'a tēcahuë sēte. ¹⁴Pa'ina, Jesús iti ñëre caëña:

“Yureta'a pa'i ocueye peosipi, më'ë quëise'e.”

Jaje caquēna, i ye'yacohua'ipi asareña.

Jesupi Maija'quë Huë'ena Tsoa Toše'e

(Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

¹⁵Ja jeteyo'je Jerusalén ti'ani, Jesús Maija'quë huë'ena cacani co'amaña huerojë cui'ne co'amaña isicohua'ire eto saona. Curiquë cambia mesaña jë'je taño sauña. Cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i sai jë'je taño sauña.

¹⁶Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseiña. ¹⁷Ëseni ye'yaquë caëña:

“Toya pëpë caji: ‘Yë'ë huë'e cato si'a pa'i Maija'quëre se huë'e hue'yoye pa'iji.’ Jaje pa'iquëta'are mësararu cato co'amaña ñacohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁸Jaje caquēna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani jëoñere careña: ¿Me huani jëoja'cohua'i a'ni? cajë. Yecohua'i cato airepa de'oye ye'yaquë'ni cuasareña. Ja do'ire ëjaohua'ipi Jesure ca'rajë huani jëoñere careña.

¹⁹Ñami de'loquēna, Jesús pa'i daripëpi tirona saquēna.

Higuera Soquë Yë Cuñese'e

(Mt. 21.20-22)

²⁰Ñatasi mu'se nea huë'ña saijë ñajëna, higuera soquë yë tsoe sucua mañaque cuñe huesësicopi pa'iona, ñareña.

²¹Ñani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caëña, ite:

“Ye'yaquë ñajë'ë, më'ë casi ñëre, tsoe cuñe huesëstico pa'ico.”

²²Caquēna, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña:

“Nequëre papi cuasajë'ë, Maija'quëre. ²³Nuñerepa cayë, mësarute. Iye cutihuëre tsiayana jëjo saoye yëni Maija'quëre nequë api cuasani seto neñe pa'iji. ²⁴Nuñerepa cayë, Maija'quëre seni isija'quë api cuasato isiye pa'iji. ²⁵Maija'quëre se maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini sai

de'huacaijĕ'ë, Maija'quë ma'tĕmo aquĕpi mĕsaruru co'aye tayo yo'ose'e sai de'huacaija'quĕre. ²⁶Jaje pa'iquĕta'are mĕsarupi sai de'huacaima'cohua'i pa'itito mĕsaruru ja'quĕ ma'tĕmo pa'iquĕjĕ mĕsaruru tayose'e sai de'huacaiye pasipi."

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyē

(Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8)

²⁷Ja maca Jerusalĕnna co'ireña. Co'ini Jesús Maija'quĕ huĕ'ĕja'a cu'ina, Maija'quĕ huĕ'e ñacaicohua'i ĕjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aihua'ipi Jesús quĕ'rona dani ²⁸ite seteña:

“¿Ique cuañeñepi iye mĕ'ĕ yo'oquĕ'ni? ¿Nepi mĕ'ĕre cuañequĕ ĕjaĕre carena, yo'oquĕni?”

²⁹Cajĕna, Jesupi caĕña:

“Yĕ'ĕjĕ mĕsarute ses'i te'ore. Mĕsarupi yĕ'ĕ señere sehuorena, yĕ'ĕjĕ quĕasi'i, yĕ'ĕre cuañequĕre jĕjo daoquĕre. ³⁰¿Nepi Juan ĭti doquĕre jĕjo daore'ni, Maija'quĕ pa'nita'a pa'i? Mĕsarupi sehuojĕ'ĕ.”

³¹Jaje caĕna, sa'ñe careña, ñeje:

“Maipi Diosu jĕjo daosiquĕ pa'iji cato ĭpi sehuosipi ‘¿Jaje pa'iquĕta'are mĕsaruru me yo'ojĕ ĭte care pa'i cajĕ asaye pa're'ni?’ ³²Cui'ne paipi cuañesiquĕ pa'iji cayeje pañu'u.”

Si'a pa'i Juanre Maija'quĕ cocare quĕa'quĕ pa'iji, cuasa do'ire ca'rajĕ.

³³Jaje canĭ Jesure careña:

“Huesĕyĕ.”

Cajĕna, Jesupi caĕña:

“Cui'ne yĕ'ĕjĕ, yĕ'ĕ cuañe tutu quĕaye pañĕ.”

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quĕaye

(Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19)

12 ¹Ja maca Jesús pa'i yo'oyeje pa'ye caquĕ quĕaĕña, ñeje: “Pa'iji, te'i pa'i yeja paquĕ. Jaje pa'ipi tapi, cuiya'i. Tani tu'rihuĕ tĕhuopi. Cui'ne cuiya'i suni de'huaja'toje nepi. Cui'ne cuiya'i tsio ĕmĕ huĕ'ĕpi tuijĕ si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tĕjini co'amaña necaicohua'ini ĭsi nĕoni saji'i. ²Tĕaye tĭ'asi maca ĭ jo'yare jĕjo daopi, co'amaña necaicohua'i quĕ'rona ĭte cajĕ necaise'e pa'iji, caquĕ. ³Jaje jĕjo daosiquĕta'are co'amaña necohua'ipi tseani si'seni ĭsima'pĕ jĕjo saohuĕ. ⁴Jaje yo'orena, ĭti tse aquĕpi yequĕre jĕjo saopi. Jĕjo saouna, jaĕreje quĕna pĕapi jeahuĕ. Cui'ne siopĕje a'si quĕ'ire tea ju'lijĕ yo'oni jĕjo saohuĕ. ⁵Jaje yo'oruje ĭti tse aquĕ ja yĕ'ta'api yequĕre jĕjo sao copĭ. Jĕjo saosiquĕni jaĕni coa huani jeohuĕ.

⁶Jĕjo saoque pequĕ yureta'a ĭ mamaquĕre pani jĕjo saopi, yĕ'ĕ mamaquĕre cato yo'oye peoji caquĕ. ⁷Jaje caquĕ jĕjo saosiquĕta'are co'amaña necohua'ipi ñani ‘iquĕpi si'a co'amaña paja'quĕ api huani jeoni maipi ĭti tse acohua'i neñu'u,’ canĭ huani jeohuĕ. ⁸Jaje yo'oni tseani huani jeoni ĭ capĕ hue'sena jeocohuĕ.”

⁹Jaje quëa tējini Jesús sequëña:

“¿Me yo'oja'quë a'ni, iti yeja aquë?” Cani caëña, iti yeja aquë cato dani, huani jeaja'quë api, co'amaña necohua'ire. Huani jeoni yecohua'ina isija'quë api.

¹⁰¿Ñama'cohua'i a'ni toya pëpë caye? Ñeje caji:

Quëna pëa huë'e necohua'i yo'o jujani jeocosi quëna pëpi yure cato huë'ehuërepa ui quëna pë de'oye iti quëco pacorepa.

¹¹Iye cato ëjaëpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajë ñañë, mai.

¹²Casi maca Jesure tseañu'u cajë yo'oreña. Jesupi yo'ose'ejë pa'ye caquë johua'i yo'oyere caëna, asani pëjyë yo'oreña. Jaje yo'ojëta'a tseañë pareña, pa'ini ca'rajë. Jaje pa'ina, yo'oma'pë pateña.

Jesure Sese'e Pa'i Do'i Saiñere

(Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26)

¹³Ja jeteyo'je Jesús quë'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire jëjo daoreña, jaohua'ipi ite neñajajë cajë. ¹⁴Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:

“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'iyë, pa' cayere asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi pa'ire si'aohua'ire si'a yë'quë maca caquëpi pa'iyë. Jaje pa'ina, ¿de'oquë pa'i do'ire romano pa' ëjaëna saiñe, pa'nita'a pañe?”

¹⁵Cajëna, Jesupi tsoe johua'i coa caye asani caëña:

“¿Me neñu'ju yë'ere cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë të'quire ñaja'core.”

¹⁶Darena, Jesús ñani sequëña:

“¿Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasicoa'ni?”

Caquëna, sehuoreña:

“Romano pa' ëjaë mamipi toyasicoa.”

¹⁷Cajëna, Jesupi caëña:

“I tseco pa'ito ina isijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

Jaje sehuouna, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Sëne.

(Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40)

¹⁸Jesure ñañu'u cajë dateña, saduceo pa' acohua'ipi. Jaohua' cato ju'isicohua' huëiye peoji cacohua' pateña. Jaohua'ipi careña, ñeje:

¹⁹“Ye'yaquë, Moisésipi yëquëre toyani jeoca'aji'i, maja'yëpi huejani mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire. ²⁰Te'ipi siete mamajë emëohua'ire paëña. Paquëna, jaohua' aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoquë juji'i. ²¹Juquëna, yo'jeipi hua'jeore huejapi. Jajëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani cui'ne yo'opi. ²²Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë,

si'aohua'i mamajëre peocohua'i. Jã jeteyo'je ioje juco'ë. ²³ ¿Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ne nëjo pa'ija'coa'ni, te'oni siete pa'irepa huejasico?"

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“Mësaru coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë ñama' do'ire. ²⁵ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i cato huejaye peoji. Mamajëre isiye peoji. Ma'tëmo huiñaohua'lje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁶ ¿Ju'isicohua'i huëiye ayere, toyase'e mësaru ñama'cohua'i a'ni, Moisés toyase'e jaropi caji, Maija'quë a'ri soquë yëpi toaje pa'io tsë'isicopi case'ere? ‘Yë'ë cato Abraham Diusu a'ë, Isaac Diusu a'ë, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’ ²⁷ Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji, huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'iquëta'are mësaru coa tayo huesëni yo'ojë cayë.”

Si'a Cuãñese'e Jerepa Pa'ye

(Mt. 22.34-40)

²⁸ Sa'ñe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuoquëna, asasiquëpi cuãñese'e ye'yaquëpi tütani sequëña:

“¿Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cuãñesico jerepa pa'io?"

²⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Du'ru macarepa cuãñese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel pai asajë'ë, mai Ëjaë Diusure. Jaëse'e te'i pa'lji. ³⁰ Oijë'ë, Ëjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyopi, si'a më'ë cuasayepi cui'ne si'a më'ë tutupi. Jaje caji, cuãñese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye. ³¹ Cayaye acojë jare cui'ne pa'io. Jaopi caji ñeje: ‘Oijë'ë, më'ë quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyejë pa'ye.’ Yeque jerepa pa'ye peoji.”

³² Jaje sehuouna, cuãñese'e ye'yaquëpi caëña:

“De'oyerepa cahuë, më'ë ye'yaquë. Peore paji, yequë Diusu. Te'i pa'lji, Diusu. Nuñerepa cahuë, më'ë. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quëre si'a më'ë yëye oiyeypi si'aye më'ë asaye oiyeypi cui'ne si'a joyo oiyeypi cui'ne si'a tutu oiyeypi, cui'ne mai quëno maca pa'iquëre co'ye oiyejë pa'yepi, ja oiyeypi jerepa pa'ye a'ë, Maija'quëre isiye, cui'ne ëojë seña jerepa.”

³⁴ Si'aye nuñerepa caquëna, Jesupi ñani caëña:

“Më'ëre Maija'quë cuãñe te'te so'ore pa'iye paji.”

Jaje caëna, asani yecohua'lje ite seni coñe pareña, si'aye asaquë api cajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo

(Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44)

³⁵ Maija'quë huë'ena ye'yaquë Jesús caëña:

“¿Me yo'ojë cuãñese'e ye'yacohua'i Cristo cato David mamaquë api caye'ni? ³⁶ David jare ipi capi. Maija'quë joyopi quëaquëna, ñeje capi:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

‘Yë'ë ëja te'tena ja'rujë'ë,

yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.’

37 ¿Jaje pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë ëjaë hue'yoto?"

Jaje caquëna, jai paì tsi'sisicohua'ipi ai yëjë asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuañese'e Ye'yacohua'i

(Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

38 Jesupi caëña, ì ye'ya maca:

“De'hua ñajë'ë, cuañese'e ye'yacohua'i yo'oye ye'yema'pë. Jaohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajajë cajë yo'ocohua'i a'ë.

39 Jaohua'i cato de'o ñu'li saire paì tsi'si hue'ñana co'eni ja'rucohua'i a'ë, cui'ne de'o hue'ñana aoje aicohua'i a'ë. 40 Hua'jeohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre señë cajë yo'ocohua'i a'ë. Jaohua'i a'ë, ìti jerepa si'se cuañoja'cohua'i, jaje yo'osi do'ire.”

Peocopi Isise'e

(Lc. 21.1-4)

41 Jesús Maija'quë huë'ere paquëña, Maija'quëna curi ìsi mahuë je'ñere pare. Jarote ñu'li ñaquëna, jaiye curi pacohua'i daijë ìti mahuëna ayareña.

42 Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hua'jeo maca curiquë peocopi dani caya cobre të'ñare ayaoña, jai do'ì peoyere.

43 Jaje ñani ì ye'yacohua'ire soini caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Jaò hua'jeo co'amaña peocopi si'aohua'i curi ayaye jerepa ayao do'ì quë'yerepa. 44 Yecohua'i cato ìohua'i huero jujase'ere ìsiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare ìsi sao.”

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere

(Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6)

13 1 Maija'quë huë'epi Jesús eta maca ì ye'yaquëpi caëña:

“¿Ye'yaquë, iye quëna pëare ñajë'ë, cui'ne jai huë'ñare!”

2 Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:

“¿Jai huë'ñare ñaquë caquë? Ja më'ë ñase'le yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë. Quëna pëapi tuñajë nese'le si'aye nejo ja'ñe a'ë.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Ìño Ja'ñe

(Mt. 24.3-28; Lc. 17.22-24; 21.7-24)

3 Ja maca Maija'quë huë'le je'ñere pare Olivos cutihuë pa'icona sani Jesús ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés conì paì asama'tona seteña:

4 “Je yëhua jaje yo'o ja'ñere më'ë caë'ni, yëquëre quëajë'ë. ¿Me pa'ija'coa'ni, ìti yo'o ìño ja'ñe ja yo'oye ti'a maca?”

5 Cajëna, Jesupi sehuouña:

“De'huarepa ñajë pa'ijë'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye. ⁶Jai pai yë'ë mamire cajë 'yë'ë a'ë, Cristo' caja'cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna, sehuoja'cohua'i a'ë, jai pai.

⁷Jaje pa'iquëta'are mësarupi huajo coca cui'ne uihuaye asacohua'i pani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Ja cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije ja yë'ta'a carajaine peosipi. ⁸Yequë pai tsëcapëpi yequë tsëcapëre se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja paipi se uihuaja'cohua'i a'ë. Si'a hue'ña yeja ñu'cueye pa'ija'coa. Cui'ne aopi peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.

⁹De'hua mësaruja'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mësarute cato paipi tseani pai ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañejëna, mësarute pai tsi'si hue'ñana si'sejë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mësarupi yë'ë do'ire iñoja'cohua'i a'ë cuañecohua'i cui'ne si'a pai ëjaohua'i ña hue'ñana. ¹⁰Ja yë'ta'a carajaima'në de'o cocare quëaye pa'iji, si'a hue'ña. ¹¹Mësaruni ëjaohua'i quërona sasicohua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mësarupi caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api. ¹²Te'e tsëcapë acohua'ipi yo'jeire panita'a maja'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani jëojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë, cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jëoja'cohua'i a'ë. ¹³Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñerepa yo'oquëpi.

¹⁴Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'aji'i, si'si nequëpi cui'ne coa nejoquëpi si'si pa'limate'ore pa'ina, ñani Maija'quë toya ja'o ñaquëpi asa ti'añe pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai cutihuëana catiye pa'iji. ¹⁵Ja mu'se huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeni cacani co'amañare sasi'i caquë yo'oma'ë. ¹⁶Tsiore pa'iquë pani co'ini caña sasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë. ¹⁷Ja mu'seña nomiohua'i tsi ëtapëa pa'icohua'i cui'ne tsi mañare pacohua'i ai yo'oja'cohua'i a'ë, teaye. ¹⁸Mësaru cato Maija'quëni sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core. ¹⁹Si'aye ai yo'oye tëto saise'erepa pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye. ²⁰Ja mu'seña ëjaëpi ja yo'oye tëama'quë pa'ito telije jëaye peo'ne pa'io. Jaje pa'iquëta'are i sahuasicohua'ini i paini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ije con i jëaja'cohua'i a'ë.

²¹Mësarute yecohua'ipi 'iñore pa'iji, Cristo ñajë'ë,' cacohua'i pa'ito asama'pë pa'ijë'ë, panita'a 'Jetore pa'iji.' Catoje sehuoma'pë pa'ijë'ë, iohua'i caye. ²²Coa cacohua'i daija'cohua'i a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'i, cui'ne Maija'quë cocare quëacohua'i a'ë cacohua'ije daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'i a'ë. ²³Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

Paï Mamaquë Dani Coñe
(Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36)

²⁴Jaje ai yo'o mu'seña tëto saisi maca yureta'a, ësëpi yaya huesëja'quë api. Ñañëje miañe paja'quë api. ²⁵Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Jaje yo'o maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁶Ja maca sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne de'oquëre papi Paï Mamaquë daija'quë api. ²⁷Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajese'le tutu jupëapi i paire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.

²⁸Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yejë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa pa'i maca je'nërepa ja'o eta huëocoa. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë ti'aji. ²⁹Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi ti'iquë tëto saina, ñajë je'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë. ³⁰Nuñerepa cayë, ja yë'ta'a iye maca pa'icohua'i ju'lima'në tëto saija'coa, iye. ³¹Ma'tëmo cui'ne yeja pani jujani carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'eje ti pa'i ja'ñe a'ë.

³²Iti mu'se cui'ne hora paï huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji. Si'aohua'i huesëyë. Coa ja'quëse'le asaji, iti mu'se.

³³Jaje pa'i do'ire, mësaruru cato si'anë sëtasicohua'ije pa'iohua'ipi ñajë sejë pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëte. ³⁴Yë'ë dai maca cato te'i so'ona sai huëoni ja yë'ta'a huë'epi saima'në i jo'yare paï ñapere co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta sa'ro ñacaiquëre cuañeni ñajë'ë cani saise'eje pa'ie a'ë. ³⁵Jaje pa'ina, mësaruru cato sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, coa si'anëpi, iti huë'le aquë titayere huesëye sëte. Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca, pañita'a nea hue'ña daima'quëni cajë. ³⁶Yo'ojëna, cuasama'topi çaisicohua'ini titama'quëni de'hua ñajë'ë. ³⁷Iye mësarute caye cato si'a paire cayë: 'Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë,' caquë."

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye
(Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

14 ¹Israel paï Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye, cui'ne o'sa peo pan aiñe caya mu'seña cara maca, Maija'quë huë'le ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'le ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa cosojë tseani huani jëora'ye cajë. Iti yo'o ja'ñere co'ehuë. ²Careña, cui'ne paï tsi'sini sihuajë yo'o maca huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa co'me huesëni sañope ai yo'ojë cama'cohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'le
(Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8)

³Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'lju dahuë hue'equë pa'isiquë huë'ere, mesare ñuquëña, Jesús. Nu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së da'care quëna huëna timësiconi dani Jesús sjo'pëna iti da'capi dooña. Nardo da'case'le nescopí, yequeje co'mema'copi. ⁴Iti maca ñu'icohua'ipi pëti huëoreña. Jaje pëti huëojë careña:

“¿Me yo'oco huëo sê da'ca coa nejoco'ni? ⁵Iopi yecohua'ina se isico pani trecientos romano curiquë t'ë'ña nera'o. Jaje yo'oni co'amaña peocohua'ire cöcatira'o.”

Jaje cajë iöte coejë peijë ñareña.

⁶Jaje ñajëna, Jesupi caëña:

“Coa ñajë'ë, iose'e yo'oja'co. ¿Me yo'ojë josa caye'ni? Iye io yë'ëre necaise'le cato de'o co'amaña'ë. ⁷Co'amaña peocohua'ire si'anë mësarü ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësarü ña hue'ñare si'anë pa'iye paja'quë a'ë. ⁸Io cuasaye ja'i maña ico cato de'hue yë'ë siopë huëo sêñe necaco'ë, du'runa yë'ëre ta ja'ñere caco. ⁹Nuñerepa cayë, coa si'a hue'ña ico yo'ose'e quëaye pa'ija'coa, io yo'ose'e huñeyema'pë cuasa ja'ñere cajë, huaso coca quëa maca.”

Jesure Judas Isise'e

(Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6)

¹⁰Judas Iscariotepe sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i ja're conï coca caëña, Jesure tseani iohua'ina isi ja'ñere. Jaë cato doce ye'yacohua'i aquë paji'i. ¹¹Jaje caquëna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajë curiquë isireña. Isirena, Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quë a'ni? caquë i yo'o ja'ñere co'eña.

Mai Ejaë Ani Tëjise'e

(Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

¹²Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë pai tsi'sini, tsoe yo'ojë pa'ise'eje yo'o mu'se ti'aëña, o'sa co'me ma'a ao ai mu'se. Du'ru mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa ti'aëña. Jaje ti'aëna, Jesús ye'yacohua'ipi seteña:

“¿Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë, aiñe jerona sani ne de'huarena aiñe yëquë'ni?”

¹³Cajëna, Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saoque caëña:

“Jai pai daripëna sani oco yurupë saquëni ti'ani i ja're saijë'ë. ¹⁴Sani ja're sa cacajë cajë'ë ite huë'e aquëre: ‘Ye'yaquëpi capi: ¿Jerore pa'ico'ni, tu'rihuë yë'ë ye'yacohua'i ja're na'iquëna aija'co, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë? cajë'ë.’ ¹⁵Ipi mësarute iñoja'quë api, jai tu'rihuëpi tsoe ne de'huasiconi. Jarona yureta'a ñani ne de'huajë'ë, mai tse.”

¹⁶I ye'yacohua'ipi sani ti'areña, jai daripë. Ti'ani jare Jesús quëase'eje si'aye ti'areña. Ti'ani na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huareña, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë yo'oyere.

¹⁷Ñami de'osi maca Jesús i doce ye'yacohua'i ja're ti'aëña, iti hue'ña.

¹⁸Ti'ani mesare ñu'i aikuëpi caëña, Jesús:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësarü aquëpi yë'ë ja're te'ona aikuëpi isi yehuoja'quë api.”

¹⁹Jaje ca maca iohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Yë'ë pa'ija'quë a'ni?”

20 Cajëna, Jesupi caëña:

“Doce aquëpi yo'oja'quë api, yë'ë ja're te'e quëna de'huana aiquëpi.

21 Jaje pa'litojë de'oji. Pai Mamaquë cato jare iti toyase'e pa'iyejë saiji. Jaje pa'iquëta'are [Teayerepa yo'oja'quë api, ite isi yehuoquëta'a! Ipi ai de'oye pasiquë pa'ito de'ora'pi, jaëte.”

22 Ja yë'ta'a aore aijëna, Jesupi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seni i ye'yacohua'ire aequë caëña:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë capë a'ë.”

23 Jeteyo'je ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, caquë seni, i ye'yacohua'ina isiña. Isina, si'aohua'i ucureña, iote.

24 Ucurena, caëña:

“Iye cato yë'ë tsie a'ë. Jai pai de'oye pa'i ja'ñere caquë huajëye Maija'quë paire cayere quëaye a'ë. 25 Jaje pa'ina, mësarute nuñerepa cayë cui'naëpi iye, cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë. Yequë mu'se Maija'quë cuãne te'tena cuiya'i o'sa ucuñu'u.”

Pedro Cosose'e

(Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)

26 Jëjë tējini Olivos cutina sateña.

27 Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Si'aohua'i mësarü yë'ëre jëcoja'cohua'i a'ë, iye ñami. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jëoja'quë a'ë, yëi ñamare ñacaiquëre. Ja maca yëi ñamapi tiya huesëja'cohua'i a'ë.’ 28 Jaje pa'iquëta'are ju'isiquëpi huëisi maca yë'ëpi du'ru saija'quë a'ë, Galileana, mësarü ja yë'ta'a saima'pëna.”

29 Jaje caquëna, Pedropi caëña:

“Jaje yecohua'i më'ëre jëcotojë yë'ë cato më'ëre jëoñe pañë.”

30 Caquëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa më'ëre cayë. Iye ñami ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'në më'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, ite ñama'quë a'ë caquë.”

31 Jaje Jesús caquëna, ipi caëña:

“Yë'ë cato pañë, cosoye. Ju'liñe pa'litojë më'ë ja're ju'lija'quë a'ë.”

Caquëna, yecohua'ijë cui'ne careña.

Jesús Sëse'e Getsemanína

(Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46)

32 Getsemaní hue'e hue'ñana tija'ni Jesús caëña, i ye'yacohua'ire:

“Iñore dujë pa'ijë'ë, yë'ëse'e Maija'quëre sani sësi'i.”

33 Cani coa Pedrore, Jacobore, cui'ne Juanre saëña. Ja maca ai cuasaquë cui'ne ai yo'o huëouña. 34 Jaje yo'oquë caëña, jaohua'ire:

“Ai oi ëaye nëiji, yë'ë joyore papi juni huesëye pa'ina. Iñona mësarü cato pëani sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, caima'pë.”

³⁵Caní Jesús íse'le seña maca saní yejana do're ja'rúni Maija'quère de'hue neñe pa'ito, necaijè'è, ai yo'oye pasi'i, íti yo'o maca tí'aèna, caquè sequèña.

³⁶Jaje seí caèña:

“Yè'è ja'què, mè'ère cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijè'è, yè'ère ai yo'oye ne ja'nere. Yè'è yèye peoja'què, coa mè'è yèyepi yo'oye pa'ija'què.”

³⁷Jaje seni tējini í ye'yacohua'i què'rona saní ñaquèna, caisicohua'ipi pateña. Pa'ijèna, Pedroro caèña:

“¿Simón caiquè, mè'è? ¿Te'e hora macaje sètasiquèpi ña tí'añe paè, mè'è? ³⁸Sètasicohua'ipi pa'ijè Maija'quère sejë'è, co'ayena taiñe paja'cohua'i. Nuñerapa joyo cato yo'oye yèji. Jaje pa'iquèta'are mè'è capèpi tutu peoji.”

³⁹Jaje caní tijupè saní ja'rè case'eje pa'ye caquè sequèña. ⁴⁰Jaro cui'naèpi co'iquè cui'ne caisicohua'ini tí'api í, ye'yacohua'ire. Airepa huèo ca'quèna ñaco naimopi jameina caè'è, quècoñu'u cajèta'a. Jaje pa'ina, íte sañope sehua tí'añe peohuè. ⁴¹Toasoñe acore saisiquèpi títaquè caèña, jaohua'ire:

“Yureta'a caní huajèjè'è. Tsoe de'oji. Ja ja'ye caijè'è. Tí'api Pai Mamaquère co'aye yo'ocohua'i jèñana ísi maca. ⁴²Huèijè'è. Sañu'u. Yè'ère ísi yehuoja'quèpi daiji.”

Jesure Tsease'e

(Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

⁴³Ja yè'ta'a Jesús cocare í ye'yacohua'i ja're caquèna, Judaspi tsoe títaèña. Jaè cato doce acohua'i aquè paji'i. Í ja're coní jai pai hua'ti cajicohua'ipi cui'ne tara cajicohua'ipi dateña. Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaohua'ipi, cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi jèjo daocohua'ipi coní daisicohua'i pateña. ⁴⁴Judas íti ísi yehuoja'quèpi caèña, jaohua'ire:

“Yè'èpi ini tí'ani sihuaja'què a'è. Sihuaquèna, ñani jaèni tseajè'è. Tseani de'oye sèani sajè'è.”

⁴⁵Jaje casiquèpi tí'ani Jesure tsiojani caèña:

“Ye'yaquè, Ye'yaquè.”

Jaje caquè tsu'supi. ⁴⁶Tsu'suquèna, ja maca Jesure tome dani tseani sareña, sèasiquèni.

⁴⁷Jaje yo'o maca íti maca pa'iquèpi hua'ti dutani Maija'què huè'e ñacaicohua'i necaiquèni cajorose'e tètoto tēaèña. ⁴⁸Ja maca Jesuje caèña, íte tseja paire:

“¿Tarapi hua'ñapi coní date, yè'ère tseañu'u cajè co'amaña yahue ímaquère yo'oyeje pa'ye? ⁴⁹Yè'è si'a mu'seña Maija'què huè'epi pa'i mésarute ye'yaquèna, mésarupi yè'ère tseañe pahuè. Jaje pa'iquèta'are iye cato toyase'epi tí'acquèna, jaje yo'oye pa'iji.”

⁵⁰Ja maca í ye'yacohua'ipi Jesuse'ere tel'ire jeoni cati sateña.

Posëpi Catiye

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are tel'i tsi posë macapi jai çapi deasiquëpi tuquëña, Jesure. Tuina, tsearena. ⁵² Tsearena, jai çase'le jeoni peoyo catiña.

Jesure Ca Tëjicohua'i Quë'rona Sase'e

(Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24)

⁵³ Jesure ja maca sareña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona. Jarona Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i tsi'sireña, aiohua'i, cui'ne cuañese'le ye'yacohua'i çoni. ⁵⁴ Jaje sajëna, Pedroje so'o maca se ñaquë tuquëña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa huë'e hue'se daripëre pana. Jarona soldado pa'i ja're çoni pëani toare cui ñuquëña. ⁵⁵ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne pa'i yo'oye ca tëji ëjaohua'ire papi Jesure jaje yo'oquëre papi cayere co'reña, asani huani jeoñere cajë. Jaje co'ejëta'a tija'ne pareña. ⁵⁶ Cui'ne jai pa'i coa huë'ojë ti yo'o ma'ñere sañope Jesure careña, cosojë. Cui'ne johua'ija'a sa'ñie yo'ojë careña, te'le cayepi peoquëna. ⁵⁷ Yecohua'ipi co'arepa huë'ojë careña. ⁵⁸ Yëquëpi i caye asasicohua'i a'ë, cajë yo'ojë careña:

“Ñeje caquë api, ‘yë'ëpi Maija'quë huë'e nejoja'quë a'ë, pa'i de'huasi huë'e. Jaje yo'oni jeteyo'je tres mu'seña pa'i maca huajëcore neja'quë a'ë, paipi nema'core.’ Jare asahuë.”

⁵⁹ Jaje canije nuñerepa te'ëje pa'ye caye pareña.

⁶⁰ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi johua'i ca jopoja'a huëni nëcayepi Jesure sequëña:

“¿Asaquë mè'ë, mè'ëre sañope caye? ¿Me yo'oquë sañope sehuoye paquë'ni?”

⁶¹ Caquëna, Jesupi ai jerepa ti sehuoye paëña, i caye. Jaje paquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi tijupë Jesure sequëña, ñeje:

“¿Më'ë Cristo, Maija'quë de'oquërepa mamaquë a'ë?”

⁶² Caquëna, ja maca Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë. Cui'ne mësarupi Pa'i Mamaquëre yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina. Cui'ne Ma'tëmopi sirija'a nëca meina, ñaja'cohua'i a'ë.”

⁶³ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'li care co'ye naë yeto saoquë caëña:

“¿Iquere cajë jerepa paire quëaja'cohua'ire co'eye'ni, tsoe tija'pi? ⁶⁴ Jare mësarupi asahuë, i yë'opopi Maija'quëre cue'cuequë caye. Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësarui?”

Jaje caëna, yureta'a si'a pa'i careña:

“Huani jeoñe pa'iji.”

⁶⁵ Casi maca je'ñerepa yecohua'ipi copi tse'se huëoreña. Cui'ne yecohua'ipi tsiana cañapi tëto quëoni të'cajë yo'ojë careña:

“¿Nepi të'care'ni? Se ca ñajë'ë.”

Cajëna, soldado pajie yo'oreña, ite.

Pedro Cosose'e*(Mt. 26.69-75; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-29)*

⁶⁶Pedro cato hu'ehuëre paquëña, hue'se daripëre. Jarote pa'ina, Maija'quë hu'ële ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ⁶⁷toare cui ñu'ina, ñani ìte caoña:

“Ìna, mè'ëje Jesús Nazaret aquë ja're pa'isiquë a'ë.”

⁶⁸Cacona, Pedropi caquë cosouña:

“Ñama'quë a'ë, ìte. ¿Iquere jaje caco'ni? Huesëyë.”

Jaje cani eta sa'ro quë'rona etaëña. Eta maca curapi yëquëña. ⁶⁹Maija'quë hu'ële ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ñani cui'naopi ca huëo coña, ìti maca pa'icohua'ina:

“Iquë cato Jesús ye'yacohua'i aquë api.”

⁷⁰Jaje catojè ije cui'naëpi coso couña, ñama'quë a'ë caquë. A'ri maña tsoe maca pa'i maca Pedroro ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“Më'ë Jesús ye'yacohua'i aquëre pa'ë. Më'ë cato Galilea aquë a'ë. Cui'ne më'ë coca cayeje Jesús ye'yacohua'i caye a'ë.”

⁷¹Jaje caquëna, Pedropi yureta'a sañope co'aye caquë, cui'ne ñama'quë a'ë care payë caquë capi:

“¿Iquere mësarü yo'ojë caye'ni? Ñama'quë a'ë, jaëte.”

⁷²Caquëna, cui'naëpi cura yëni copi. Jaje cura yë'i maca yureta'a Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ìte case'e. Jesús cato ca'ajji'i: “Ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'ëna më'ëpi toasoñe ñama'quë a'ë caquë cosoja'quë a'ë.” Jaje ì case'ëje tì'aëna, ìtire cuasa ñajani ota huëoni ai oji'i.

Jesupi Pilato Quë'rore Pa'ie*(Mt. 27.1-2, 11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38)*

15 ¹Ñata tome maca Maija'quë hu'ële ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sireña, judío ìohua'i ja're, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i ja're, cui'ne pai yo'oye ñani ca tējicohua'i ja're conì. Tsi'sini ca tējini Jesure sëasiquëni Pilato quë'rona sareña.

²Ja maca Pilatopi ìte ñani sequëña:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë cayeje.”

³Maija'quë hu'ële ñacaicohua'i ëjaohua'i cato jaiye sañope careña. ⁴Jaje cajëna, Pilatopi tìjupë seni couña, Jesure:

“¿Me yo'loquë sehuoma'quë'ni? Ñaquë më'ë ìohua'i më'ëre sañope caye.”

⁵Jaje catojè Jesús cato ti sañope sehuoye paëña. Jaje paquëna, Pilato ai cuasaëña: ¿Me yo'loquë paquë'ni? caquë.

Jesure Huani Pa'iji Caye*(Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38-19.16)*

⁶Pilato cato judío pai tsi'si mu'seña tì'aëna, tseasiquëre eto saoque yo'loquë paquëña, paipi yëjë sequëni. ⁷Jaro co sitore paquëña, Barrabás

hue'equëpi yecohua'li paire huaisicohua'li ja're conì. ⁸Paipi Pilatore dani seteña: Jare mè'ë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, cajë.

⁹Jaje cajëna, Pilatopi sehuouña:

“¿Yëye judío pai ëjaëni eto saoye?”

¹⁰Ja cato caëña, coa ì de'oye yo'oyere ëa ñajë pëijë Maija'quë huë'e ñacaicohua'li ëjaohua'ipi tseani yo'oyë cuasaquë. ¹¹Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'li ëjaohua'ipi paire ca co'me huesojë cui'ne yëhuoreña, Barrabásni eto saoja'quëre sejë'ë, cajë.

¹²Ja maca Pilatopi paire sequëña:

“¿Me nejaquë caye'ni, mësarü judío pai ëjaë hue'yoquëre?”

¹³Caquëna, jaohua'ipi careña, cuijë:

“Queja'quë pa'ijaquë.”

¹⁴Cajëna, Pilatopi caëña:

“¿Iquere ì co'aye yo'o u'ni?”

Jaje catoje johua'li jero sa'na ai cuireña:

“Queja'quë api.”

¹⁵Jaje asani Pilato Judea pa'ini de'o cajei pasi'i caquë Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni queja'quëre jëjo saokuë.

¹⁶Ja maca soldado paipi jai pai tsi'sini Jesure pai ëjaë huë'ere pana sareña. ¹⁷Sani nea maja'li care suñani cui'ne miu maro puani sareña. ¹⁸Ja jeteyo'je cue'cuejë cuireña:

“¡Pa'ijë'ë. Yure judío pai Èjaërepa!”

¹⁹Jaje cajë siopëna të'careña, tarapi. Copi tse'sejë, cui'ne do're ja'rujë ëjaëre pa'ë mè'ë cajë yo'oreña. ²⁰Jaje ìte cue'cue tëjini maja'li ju'li ca dutani ì ju'li care pare suñacateña. Ja jeteyo'je ì ju'li ca dutareña, queja'quëre.

Jesure Huani Jeose'e

(Mt. 27.32-44; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27)

²¹Cirene aquëpi tsiopi daina, ñani Jesure queja'coni hue'ejë'ë, cajë soldado paipi cuañereña. Jaë cato Simón hue'equë paji'li, Alejandro cui'ne Rufo pëca ja'quë.

²²Ja maca Jesure Gólgotana sareña, pai siopë tara hue'e hue'ñana pai coca cato. ²³Jarona Jesure quereña. ²⁴Queni soldado paipi Jesús ju'li care nepi saja'cohua'li a'ni cajë neñareña, de'hue nesiquëpi saye pa'iji cajë.

²⁵Ja yo'o maca cato nea hue'ña nueve paji'li, ìte quësi maca. ²⁶Toyasicore ì sio sa'nihuëna sëoreña, ja do'ire quëñë cajë. Toyasicopi capi: JUDÍO PAI ÈJAËREPA. ²⁷Ì ja're conì caya co'amaña yahue imacohua'ire quëhuë. Te'ire ëja te'tena cui'ne yequëni ari te'tena nëconi quëhuë. ²⁸Jaje yo'o maca toyase'e ñeje caye ti'api: “Co'acohua'li ja're conì que cuañopi.”

²⁹Cui'ne coa da saicohua'ije ìte ñajë cue'cuejë ñeje cajë sateña:

“¡Asajë'ë. Yure mè'ëpi Maija'quë huë'e nejoni toaso mu'seña pa'li maca huajë huë'e nesi'i caquë maca! ³⁰Yure co'ye huasoni da caje ñajë'ë, quësi sarahuapi.”

³¹Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ijë, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ijë ite cue'cuejë careña:

“Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'are ija'a co'ye huaso ti'añe paji.”

³²Israel pai ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë cruzupi caje nëcaquëna, ñanita'a careña. I ja're conì te'e quesicohua'ique ite pëteña.

Jesús Ju'ise'e

(Mt. 27.45-56; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30)

³³Je'nërepa mu'se jopo ti'a maca si'a yeja ñamije pa'io ne huesëoña. Toaso hora jaje paquëña. ³⁴Jare ja maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:

“Eloi, Eloi ¿lama sabactani?” Jaje cani caye a'ë, ¡Yë'ë Diusu maca, yë'ë Diusu maca! ¿Me yo'oquë yë'ëre jëcou'ni, te'ire?

³⁵Jaje cuiquëna, iti maca pa'icohua'ipi asani careña:

“Asajë'ë. Tsoe aquë Maija'quëre quëcaiquë Elíasni cuiji.”

³⁶Jaje cajëna, iohua'i aquëpi huë'huëni o'sa conore yëi sëohuëna saquëni ucujaquë caquë sani nëoquë caëña:

“Coa ñajë'ë. Ñañu'u, Elíaspi ite cruzu dequëre casa nëcoquëna.”

³⁷Ja maca Jesús ai tutu cuini juni huesëña. ³⁸I ju'i maca Maija'quë huë'e joporepa tëhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña.

³⁹Romano Capitánpi Jesús je'ñerepa nëcasiquëpi jaje Jesús cuiquë juni huesëquëna, ñasiquëpi caëña:

“Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i.”

⁴⁰Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajë nëcareña. Jaohua'i cato paë'ë, María Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María, Jacobo posërepa, José cui'ne Salomé, pëca ja'co. ⁴¹Iye nomiohua'i cato Jesure cõcaicohua'i pateña. I Galilea cu'i maca cui'ne jarote jai pai yecohua'ijë pateña, Jesús ja're Jerusalëna saisicohua'ijë.

Jesure Tase'e

(Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)

⁴²Ñamina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua mu'se na'iquëna, ⁴³José Arimatea aquëpi pai yo'oye ñani ca tëjicohua'i ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jaë cato Maija'quë cuañe te'te yo'oyere utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë Jesús capëre tasi'i caquë sequëña. ⁴⁴Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, i juni huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini i juni huesë caquë seni asaquëna, ju'ire papi, caëña. ⁴⁵Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús capëre saye de'oji caëña, Josére. ⁴⁶Caëna, Josépi sani Jesús capë casani jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesicono tani quëna pëpi siouña. ⁴⁷Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca ja'co conì.

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

16 ¹Huajë mu'se tëto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé pëca ja'copi María conì huëo së ma'ñare hueroni sateña, Jesús capëre huëo sënëpi neñu'u cajë. ²Semana huëo mu'serepa ai nea hue'ñarepa tsoe ësë pa'ina, sani ti'areña, tasi daripë quë'ro. ³Iohua'ija'a sa'ñe careña:

“¿Nepi jai quëna pë hui'yoja'cohua'i a'ni?”

⁴Jaje cajë ñajëna, tasi daripëpi tsoe hui'yosico pacoña. ⁵Pa'iona, ñani tasi daripëna cacareña: Cacajë ñajëna, ëja te'tere poja'i ju'i care posëpi ju'i ñuquëña. Jaëni ñani ai quëquëreña. ⁶Quëquëjëna, ipi caëña:

“Quëquëma'pë pa'ijë. Mësaru cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, que sarahuana quesiquëni. Jaje pa'iquëta'are i cato tsoe huëji'i. Peoji, iño. Ñajë. Ite o'a sitore peoji. ⁷Mësarupi sani i ye'yacohua'ire cui'ne Pedrore quëajë. Galileana du'ru saija'quë api. Jaron a ite ñaja'cohua'i a'ë, i ja'rë mësarute quëase'je.”

⁸Ja maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani tasi daripëpi sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye pareña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e

(Jn. 20.11-18)

⁹Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña. Ja'o cato siete huatiohua'ire eto sao cuãnosico paco'ë. ¹⁰Jaopi yureta'a ñani sani quëaona, i ja're cul'jë pa'isicohua'ire oijë co'a ju'lijë pa'icohua'ire. ¹¹Jaohua'ipi quëacona, asani care paco cuasaye pareña, io case'e.

Ite Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e

(Lc. 24.13-35)

¹²Ja jeteyo'je Jesús ñaiña, cayahua'i tsiona ma'aja'a saicohua'ina. ¹³Jaohua'ipi sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, jaohua'ijë coa cayë cuasajë asaye pareña.

I Once Soisicohua'ipi Ite Ñase'e

(Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

¹⁴Ai tsoe maca yureta'a once i ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'lijëna. Ñani jaohua'ire yëhuo nu'ñeña, ju'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye pasi do'ire, iohua'i jëa joñoa hue'e do'ire. ¹⁵Yëhuoquë caëña:

“Si'a hue'ña sani cul'jë iye huaso cocare quëajë, si'a paire.

¹⁶Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni oco dosiquëpi huasosiquë pasipi. Jaje quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api. ¹⁷Iye tuture paja'cohua'i a'ë yë'ëre asacohua'i cato: Yë'ë mamipi cajë huatire eto saoja'cohua'i a'ë. Huajë cocapi caja'cohua'i a'ë. ¹⁸Ñare tseaja'cohua'i a'ë. Tsimare ucusicohua'i panije ai yo'oye paja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequeje, ju'icohua'ire patojëna, co'yaja'cohua'i a'ë, ju'icohua'ipi.”

Jesupi Ma'tëmo Saise'e*(Lc. 24.50-53)*

¹⁹Jaje ca tëjini Ęjaë Jesús ma'tëmona sa cuañopi. J̄arona Diusu ěja te'te ñu'i saihuëna ja'ruña. ²⁰Ja maca jaohua'ipi si'a hue'ña cu'ijë quëareña, huaso cocare. J̄are Ęjaëpi cocai cui'ne ipi pai yo'o t̄'a ma'ñere yo'o iñoquëna, quëareña, huaso coca. I cocare pa'ë caquë yo'oquëna, ja yo'oyepi iñojë huaso cocare quëareña. Ca tëjihüë.